І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
(201) 434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
(212) BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 234. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 20-го ГРУДНЯ 1972 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 20, 1972 No. 234. VOL. LXXIX.

КОРОТКІ ВІСТКИ

Вівторок, 19 грудня 1972

ЄГИПЕТСЬКІ ЖУРНАЛІСТИ І РЕДАКТОРИ домагаються від уряду скасування цензури преси, покликаючися на обіцянку президента Анвара ель Садата, що цензура буде скасована, як тільки єгипетська преса схвалить „кодекс журналістичної етики". Такий кодекс останньо в Єгипті схвалено і на цій основі єгипетські журналісти висунули тепер таке домагання.

ГОЛЛІСТСЬКА ПАРТІЯ, яка тепер знаходиться при владі у Франції, плянує ґрунтовну зміну своєї виборної кампанії на весну 1973 року у зв'язку з щораз то поважнішою загрозою збоку лівого крила французького політично - партійного вахляра. Деякі знавці французького політичного життя передсказують перемогу лівих партій (соціялістів і комуністів) у найближчих виборах. Справа в тому, що дотеперішня стратегія Голлістської партії, в якій наголошувано комуністичну загрозу, тепер більше не ефективна.

ЗА ДАНИМИ, ЗІБРАНИМИ У ВИСЛІДІ ОБСЛІДУВАННЯ З ІНІЦІЯТИВИ ОН, виявляється, що з усіх міст кошти прожитку найвищі в Токіо — на 17 відс. вище порівняно з Ню Йорком. Інші міста, де кошти прожитку вищі нюйоркських це Конакрі (Ґвінея), Льоме (Того), Париж. Найдешевше прожити можна у Монтевідео (Уруґвай) — 52 процентів нюйоркських коштів, Сантіяґо (Чіле) — 55 відс., Буенос Айрес (Арґентина) — 61 відс., далі Лондон (Англія) — 85 відс., Монтреал (Канада) — 87 відс.

У КЕНЗАС СИТІ В ЛІКАРНІ ПРОДОВЖУЄ БОРОТЬБУ за своє життя 88-річний колишній президент Гаррі Труман. Стан його здоров'я дещо покращав останніми днями. Все таки лікарі вважають, що він критично хворий, бо організм пацієнта не реаґує вже на деякі ліки.

ПОНАД ДВА ТИЖНІ ТРИВАЄ СТРАЙК Лонґайлендської залізниці, яка річно перевозить кругло 20 мільйонів пасажирів і яка останнім часом почала модернізуватись. Теперішній страйк понад 5 000 залізничників загрожує зірванням всього пляну перебудови й модернізації того шляху. Багато пасажирів доїжджають до Ню Йорку автобусами на працю і з праці, і залізниця врешті-решт втратить десятки тисяч своїх клієнтів, які можуть „відучитися" від подорожей потягом.

ПОШТОВА СЛУЖБА ЗСА СПОВІСТИЛА, що напередодні Різдва, у неділю 24 грудня, пошта буде зачинена, і так само на Різдво, у понеділок 25 грудня. Пошта доручатиме тільки поспішні листи, „спешел деливери".

ВПРОДОВЖ МИНУЛОГО МІСЯЦЯ В ЗСА мали місце 84 терористичні акти, із застосуванням бомб. Вуло поранено 5 осіб. У цьому році у всій країні, як повідомило Еф-Бі-Ай, разом було 1 817 випадків із застосуванням бомб, від чого загинули 22 особи, а 148 були поранені. Бомби були підкинені в 16 школах.

БРАЗИЛІЙСЬКА ПОЛІЦІЯ ЗВІЛЬНИЛА 7 заарештованих комуністичних провідників із тюрми, де вони перебували короткий час. Їхній арешт і швидке звільнення мали виявити настанову уряду: Бразилія може нав'язувати і пожвавлювати економічні зв'язки з комуністичними країнами, але не буде толерувати комуністичної активности в Бразилії. Восьмий провідник комуністів перебуває далі в тюрмі в Ріо де Жанейро. Ним є журналіст Антоніо Месппле, відомий з бунтівливих закликів.

У 1973-74 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ СПОДІВАЮТЬСЯ, що в коледжах і університетах у ЗСА буде студіювати на яких 2 відс. більше студентів, ніж тепер. Зростає теж кількість студентів на різних фахових курсах.

ЧІЛІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР - МАРКСИСТ Д-Р АЛЛЕНДЕ повернувся до Чіле після двотижневої відсутности. Він виступав на форумі Генеральної Асамблеї ОН, побував у Москві, у Мехіко, в Марокко та на Кубі. Його прибічники в кількості кількох тисяч осіб вітали його на летовищі в Сантіяґо написами: „Вітаємо, товаришу Президенте!" Д-рові Алленде 64 роки.

У БАЛТИМОРІ, МЕРИЛЕНД, ПОЛІЦІЯ ПОКАРАЛА ГРИВНОЮ 48 осіб за порушування правил вуличного руху. Всі автомобілісти „покірно" заплатили кару, але скоро виявилося, що всі заплатили... фальшивими чеками. Тепер їх будуть судити і за фальшування чеків.

УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ В ГАРВАРДІ

На встановлення трьох катедр потрібно	**$1,8000,000.00**
Останньо вплинуло	**$ 5,614.00**
Досі зібрано разом	**$1,580,055.50**
ДО КІНЦЯ ЦЬОГО РОКУ ЩЕ ТРЕБА ЗІБРАТИ	**$ 219,944.50**

Більші пожертви зложили: Роман Гусак (Плимут, Мічіґен) — 1,000.00 дол.; Стефан Сідлярчук (Бостон) — 500.00 дол.; прибуток з концерту мистецького ансамблю „Євшан" в Гартфорді — 420.00 дол.; по 400.00 дол.: Петро Мороз (Бостон), Кооператива „Самопоміч" в Гартфорді; Віра й інж. Михайло І. Вальницькі (Ню Гейвен) — 250.00 дол.; Анна й Ілько Сливка (Ірвінґтон-он-Гадсон, Н. Й.) — 200.00 дол.; по 150.00 дол.: Василь Захарія (Іст Медов, Н. Й.), Анна і Роман Сокольський (Гартфорд).

По $100.00 зі стейту Коннектикат (Гартфорд) зложили: Леся Васильків, Ірина і Мирон Красій, Стефан Фаль; з Ню Гейвен: д-р Осип Данко, Марія і Тарас Косович, мґр Лев Левицький; Михайло Марунчак (Монтреаль, Канада); зі стейту Массачусетс (Бостон): Єлисавета і Володимир Бачинські, Михайло Мороз, Василь Музика; Товариство Прихильників Української Народної Республіки в Балтіморі; зі стейту Ню Джерзі: студентка Люба Мазяр (Мейплвуд), Надя і Мирон Пінковські (Елізабет), Володимир Юрків (Гарфілд); зі стейту Ню Йорк: Роман Король (Йонкерс), Іван Латанишин (Обурн); зі стейту Пенсильвенія: Віра і д-р Ярослав Качай (Челтенгам), Богдан Одежинський (Філядельфія).

Пожертви на Центр Українських Студій в Гарварді можна відтягати від оподаткування.

Чеки виставляти на Ukrainian Studies Fund та пересилати на адресу: Harvard University, Room 208. 1737 Cambridge Street, Cambridge, Mass. 02138.

ВЕРТАЮЧИСЯ НА ЗЕМЛЮ, АСТРОНАВТИ З „АПОЛЛО-17" ПРОВЕЛИ ПІД ЧАС ЛЕТУ ПІВГОДИННУ ПРЕСОВУ КОНФЕРЕНЦІЮ

Гюстон. — Закінчуючи свою експедицію на Місяць і готуючись до причалення на Землю, визначеного на вівторок 19 грудня ц. р. год. 2.24 по полудні східнього стандартного часу, астронавти із залоги „Аполло-17" — капітан Серна, комодор Еванс і д-р Шмітт — провели в поворотній дорозі півгодинну пресову конференцію, відповідаючи на запити пресових кореспондентів і репортерів, передані їм з допомогою спеціяльного комунікатора із контрольного центру у Гюстоні. Почалася ця пресова конференція в понеділок 18 грудня о 6-ій годині вечора, в час, як астронавти находилися на віддстані 110 000 миль від Землі й летіли із скорістю 3 600 миль на годину. Відповіді були передавані з „Аполло-17" телевізійними апаратами до Гюстону і звідти до телевізійних станцій у ЗСА і в інших країнах світу. У своїх відповідях астронавти Сернан і д-р Шмітт поінформували про перебіг і висліди їхніх екскурсій по Місяці, під час яких вони мали змогу бачити найстаріші зразки місячного ґрунту і зібрати їх для перевезення на Землю. Найстарші із них почали кристалізуватися 4.25 більйона років тому, коли Місяць нараховував 400 мільйонів літ свого „життя". Усі три астронавти висловили переконання, що лет „Аполло-17", як і ціла програма „Аполло" були не кінцем, але початком вивчення Космосу американськими дослідниками. Лет „Аполло-17" до Місяця був восьмим із черги і перебували американські астронавти на Місяці уже шостий раз. На водах Тихого океану поблизу островів Американські Самоа було у вівторок усе приготоване до причалення „Аполло-17".

Нюйоркська телефонічна компанія добивається підвишки оплат

Ню Йорк. — Нюйоркська телефонічна компанія звернулася до стейтової Комісії Публічного Обслуговування з проханням дозволити їй підвищити її прибутки на загальну сусму в 306 мільйонів долярів річно. Свою вимогу компанія мотивує значним збільшенням коштів матеріялів й операцій. Востанні ця компанія одержала була дозвіл підвищити свої прибутки на 160 мільйонів долярів дев'ять місяців тому. Якщо вимагана підвишка буде затверджена, то оплати за одну місцеву розмову будуть збільшені із 10 центів до 20 центів й оплати за телефонічну обслугу на 15.8 відсотків. Пересічний рахунок за домашній телефон буде збільшений із 15.40 місячно до 17.22 долярів. Будуть збільшені також оплати за додаткові мінути розмови.

Рада Директорів Будівельної Корпорації УНС відбула наради

Джерзі Сиші. — Минулої суботи, 16-го грудня, тут у приміщеннях Головної Канцелярії Українського Народного Союзу відбулися чергові наради Української Національної Корпорації Відбудови Міста, створеної Українським Народним Союзом для будови 15-поверхового хмаросягу над Гудсоном для нових приміщень УНС і „Свободи" в рямках загального федерального, стейтового і міського плянування для перебудови Джерзі Сиші в прикладне місто. В нарадах, що ними проводив гол. предсідник УНС і президент Корпорації Йосип Лисогір, крім нього взяли участь: заступник головного предсідника та рекордовий секретар Володимир Сохан, головний касир мґр Уляна Дячук, головний контролер мґр Іван Винник та головний радний проф. Тарас Шмаґала. Йосип Лисогір поінформував про стан будови хмаросягу, яка згідно з підрахунками архітектів уже на 75% викінчена, але її остаточне закінчення та передача до вжитку залежна тепер від закінчення страйку механіків, що інсталюють вінди. В дальшому під час нарад продискутовано пороблені заходи для фінансування будови та винайму вільних приміщень, як і пляни на дальше майбутнє. Сама будова продовжується, зокрема продовжуються внутрішні інсталяції, закладання вікон і подібне.

ТАРАС ШМАҐАЛА З ДРУЖИНОЮ ЗАПРОШЕНІ НА ОБІД У БІЛОМУ ДОМІ

Вашингтон. — Президент і пані Ніксон запросили на спеціяльне прийняття - обід ряд провідних діячів Республіканської партії, які в недавніх виборах займали важливі пости в кампанії за перевибір президента Ніксона. Прийняття було визначене на вівторок, 19-го грудня, в Білому Домі і до участи в ньому був запрошений проф. Тарас Шмаґала, головний радний УНСоюзу, з дружиною. Як відомо, проф Т. Шмаґала під час виборчої кампанії очолював перевиборчу активність етнічних груп у Крайовому Комітеті за перевибір президента Ніксона.

І в далекому Ванкувері трудяться для ФКУ

Інж. Тадей Ґеців (лісовик) повідомив телефонічно, що й на західніх окраїнах ЗСА справа ФКУ катедр українознавства, українським людям не байдужа. В місцевості Ванкувер, Вашингтонського стейту, створено комітет допомоги українським студіям в Гарварді в такому складі: інж. Т. Ґеців— голова, інж. Богдан Максимюк — заст. голови, Микола Горбулик — скарбник й Іван Чміленко — секретар. Комітет діятиме в стейті Ореґон і в південній частині стейту Вашингтон. Вже на початку дії зібрано — 2 тисячі долярів. Кампанію будуть інтенсивно продовжувати, є зражуючись тим, що украї̈ські скупчення там дуже невеличні. В суботу, 13 січня 1973 р. влаштовують у Портлянді, в П.Л.Я. залі, 3832 Н. Інтерстейт Авеню „Маланку". Дохід з тієї новорічної забави призначений для ФКУ. В програмі імпрези виступить танцювальна ґрупа з Сіетел під керівництвом Ігора Івасика. В Сіетел діє вже кілька років представник ФКУ — Володимир Клос — він меценат ФКУ. Інж. Тадей Ґеців є власником тартаку і фабрики під назвою: Ламбер Спешилті Індустріс. Він запрошує молодих людей, які хотіли б провести літо на заході ЗСА до себе на працю. Його адреса і телефон: П. О. Бокс 651, Ванкувер, Ваш. 98660; (206) 694-7595.

ЗСА ВІДНОВИЛИ БОМБАРДУВАННЯ ПІВНІЧНОГО В'ЄТНАМУ І БУДУТЬ ЙОГО ПРОДОВЖУВАТИ, ПОКИ НЕ БУДЕ ДОСЯГНЕНЕ ПОРОЗУМІННЯ

Вашингтон. — Виконуючи розпорядок президента Ніксона, американські повітряні збройні сили у Південносхідній Азії відновили масове бомбардування північнов'єтнамської території та почали поновне замінування північнов'єтнамських пристаней. Головні удари американське летунство спрямувало на райони Ганою та Гайфонґу. В акції першого дня американці втратили два бомбардувальники Б-52 та один винищувач типу „Фантон". Доля летунів покищо невідома. Згідно з інформаціями з Білого Дому, повітряні атаки на Північний В'єтнам будуть продовжуватися до того часу, поки Ганой не погодиться на підписання перемир'я на умовах, що їх уряд ЗСА запропонував в останній серії переговорів у Парижі, яка, як відомо, закінчилася без ніякого успіху. Бомбардуваннями будуть охоплені також і такі стратеґічно важливі пункти, які досі не були на списку місцевостей, проти яких були спрямовані налети. Одночасно президент Ніксон зарядив замінування в'єтнамських портів. Закладені раніше міни автоматично деактивізувалися саме перед кількома днями, що американці зберігали в таємниці. Відновлення бомбардування та замінування сталося у вислідi неуспіху у преговорах. Американські чинники вказують на те, що Північний В'єтнам використав дотеперішню перерву, щоб перегрупувати свої збройні сили і підтягнути потрібне постачання для частин у Південному В'єтнамі. Як можна було сподіватися, відновлення бомбардування викликало деяке обурення серед американських сенаторів і конґресменів, а сенатор МекҐоверн, який в часі виборчої кампанії заповідав, що у випадку переобрання президента Ніксона війна у В'єтнамі не закінчиться, заявив, що Конґрес на своїй найближчій сесії в січні мусить покінчити з такою ситуацією, визначивши речинець відтягнення американських військ з В'єтнаму і стримавши фонди на в'єтнамську війну. На відновлення бомбардування гостро зареаґувала американська біржа, на якій зареєстровано спадок цін найбільший за час останніх 6 місяців. Покажчик Дов-Джонса обнизився на 13.99 пунктів до рівня 1,013.25 пунктів. Північнов'єтнамські чинники інформують, що відновлення бомбардування може привести до повного зірвання переговорів у Парижі і контактів з американським урядом. Американський уряд намагається зі свого боку одержати для себе підтримку з боку СССР і комуністичного Китаю в надії, що ці держави, керуючися власними інтересами, захочуть вплинути на північнов'єтнамський комуністичний режим.

Новий совєтський економічний плян віддзеркалює економічну кризу в СССР

Москва. — Заява совєтського прем'єра А. Косиґіна у вересні ц.р., що уряд застосує драстичні заходи у зв'язку з економічними труднощами, знайшла свій вияв у поданому на розгляд Верховного Совєту СССР проєкту економічного пляну на 1973 р. Цей проєкт був дискутований і прийнятий Центральним комітетом КПСС напередодні сесії Верховного Совєту, який має цей плян формально затвердити. Згідно з новим економічним пляном, виробництво консумпційних дібр в СССР буде значно скорочено, що, очевидно, позначиться на життьовому поземі совєтських громадян. Н. К. Байбаков, голова Державного Плянувального Комітету заявив на сесії, що зниження у розбудові виробництва консумпційних дібр не позначиться „на постачанні харчових продуктів та індустрійних дібр" і що „постачання ринку буде нормальне". Фактично, однак, враховуючи хронічну нестачу дібр щоденної потреби в СССР у минулі роки, коли за пляном передбачувано річний зріст у виробництві на 8.1%, то важко надіятися, що таке постачання буде задовільне тепер, коли зріст у виробництві в загальному обнижено з 7.8% до 5.8%, а у виробництві тільки споживчих дібр з 8.1 до 5.8%. Як видно з прийнятого ЦК КПСС економічного пляну, обмеженнями охоплені всі ділянки за винятком видатків на військові цілі, де рівень видатків збережено той самий, що у минулому році. Пропонуючи Верховному Совєтові новий плян до затвердження, Байбаков заявив, що обмеження зумовлені провалом у виробництві на відтинку сільського господарства і також на відтинку індустрійного виробництва, яке, як виходить, практично у всіх галузях не досягнуло рівня, визначеного минулорічним економічним пляном. Це зокрема стосується виробництва сталі, хемічних товарів, нафти і газу. Значні недоліки були на відтинку виробництва одягу. Новий плян передбачає виробництво 197.4 міл. тонн зерна (в 1971 р. вироблено 181.2 міл. тонн, а в 1972 р. виробництво не перейде 170 міл. тонн, хоч плян також передбачав виробництво понад 190 міл. тонн). Бюджет на 1973 р. передбачає підвищені інвестиції у сільське господарство з 14.6 біл. рублів до 16.4 біл. рублів. Видатки на військові цілі передбачені у висоті 17.9 міл. рублів, не враховуючи, очевидно, фондів на цю ціль,які розкинені по інших позиціях бюджету. На засіданні Центрального комітету КПСС ключеву промову виголосив Л. Брежнєв, генеральний секретар КПСС, але тексту його промови не подано до публічного відома. ЦК КПСС не тільки затвердив економічний плян, але також звільнив з кандидатів в члени Політбюра Василія П. Мжаванадзе, який упродовж довгих років очолював ЦК Комуністичної партії Грузії, що має тісний зв'язок з чисткою грузинської компартії.

„СВОБОДА" В РІЗДВЯНОМУ ЧАСІ

Як у минулому, так і цим разом „Свобода" відзначить рокове свято Різдва Христового однаково за новим, як і за старим календарними стилями. Різдвяні видання „Свободи" появляться з датою п'ятниці, 22-го грудня, та з датою суботи 23-го грудня разом з англомовним „Українським Тижневиком" і опісля так само з датою 5 і 6-го січня. З уваги на ці Свята та на Новий Рік, „Свобода" не появиться з датами 26-го грудня, 2-го січня і 9-го січня.

ЗАКЛИК ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ УНС

ДО ВСІХ ВІДДІЛІВ І ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Цей наш багатий на події 1972 рік добігає кінця, а з ним приходять і підсумки наших зусиль та нашого вкладу в підготову кращого майбутнього для нашої Громади і нашого Народу.

До найпомітніших подій в нашому українському житті цього року належить, зокрема, нова хвиля брутального порушування людських прав комуністичним режимом в Україні, що проявилася численними арештуваннями, засудами та переслідуваннями. Наші центральні установи, Світовий Конґрес Вільних Українців, Український Конґресовий Комітет Америки та Комітет Українців Канади, як і ряд інших установ і організацій, зокрема студентських, виявили свою турботу за долю своїх переслідуваних в Україні братів і сестер тим, що створили чи причинились до створення відповідних Комітетів Оборони Людських Прав, які ведуть оборону цих прав для нашого народу на найширшу світову і крайові скалі.

До найважливіших українських подій в Америці треба зарахувати останній XI Конґрес Українців Америки та нові і далекойдучі пляни його активности на ближчу і дальшу мету.

У цьому році наша Українська Громада в Америці записує одну з найсвітліших сторінок своєї історії пожертвами на Центр Українських Студій в престижевому Гарвардському Університеті.

Українці Канади започаткували цього року нову сторінку своєї історії зміною в Президії Комітету Українців Канади та найширшою активністю цієї своєї репрезентації і створеної при ній Культурної Фундації ім. Шевченка не тільки у власній громаді, але й у державному житті своєї країни.

В цьому 1972-му році, що добігає кінця, ми мали наче пригадку про непевність долі, коли жахливі гурагани і повені знищили доробок багатьох наших громадян у Пенсильвенії і Ню Йорку, залишивши їх без даху над головою.

Згадуємо тільки деякі з тих багатьох подій, щоб цим заохотити всіх наших Членів та їх Відділи до найщедріших пожертв на всі ті великі, добрі й шляхетні цілі, що вимагають нашої фінансової підтримки: Український Конґресовий Комітет Америки, Центр Українських Студій у Гарварді, Злучений Український Американський Допомоговий Комітет та всі наші наукові, харитативні, молодечі і загальногромадські установи, що працюють для громади і народу. Наших Членів та їх Відділи в Канаді закликаємо до такої ж щедрої підтримки Комітету Українців Канади, Культурної Фундації ім. Шевченка та інших установ.

Самозрозуміло, що першим і головним нашим постійним обов'язком є підтримувати нашими найщедрішими пожертвами наші Церкви, найбільшу остою нашого самозбереження в мозаїці країн нашого поселення.

Жертвуючи щедро на наші церковні і народні цілі, завжди пам'ятаймо, що ці наші навіть найбільші пожертви є тільки незначними в порівнянні з тими жертвами волі і життя, що їх приносить наш многострадальний нарід на рідній, але не своїй землі в Україні.

Рокове Свято Різдва Христового і Новий Рік дають нам добру й окрему нагоду нашими щедрими пожертвами доказати що ми про це пам'ятаємо.

З найкращими побажанями ВЕСЕЛИХ СВЯТ І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ.

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ
УРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Джерзі Сиші, Н. Дж., грудень 1972.

УККА ПОТРЕБУЄ ЩЕ $33,000 ДОЛЯРІВ ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ЗБІРКОВОЇ МЕТИ

Ню Йорк. — Уся багатобічна активність Українського Конґресового Комітету Америки базується — як відомо — виключно на добровільних пожертвах громадян до його Народного Фонду, мету якого на цей рік встановлено на 100,000.00 дол. Згідно з повідомленням з канцелярії УККА, до 15-го грудня вплинуло до Народного Фонду пожертв Національного Датку на суму 67,000.00, отже для досягнення встановленої збіркової мети потрібно ще 33,000.00 дол. Саме тепер, як це інформується в повідомленні УККА на іншому місці, відбувається інтенсивне змаганя між Відділами УККА за найкраще виконання своєї місцевої збіркової мети. В день 15-го грудня, більші суми зібраного Національного Датку вплинули від Відділів УККА в Боффало (1,460.00 дол.), Гартфорду (1,050.00 дол.), Геммонду в Індіяні (375.00 дол.) та з Ютики, Н.Й. (260.00 дол.). Індивідуально більші пожертви Національного Датку в тому дні вплинули від д-р Марії Слиш-Фішер з Іллиной та інж. Романа Волчука з Джерзі Сиші, які пожертвували по 100.00 дол. Збіркова акція з кожним днем розгортається.

Видано велику стінну фізичну карту „Україна"

Ню Йорк. — Заходами Українського Соціологічного Інституту (УСІ) й у видавництві Братства „Броди", Інк. у Ню Йорку та Шкільної Ради УККА появилася тут у серії видань Статистичного Відділу велика кольорова стінна фізична карта України, мірилом в 1:1 000-000. Опрацювали карту і її технічно виконали голова згаданого Відділу і керівник картографічного департаменту Американського Географічного Товариства д-р Роман Дражньовський, та пані Люба Прокоп, картограф цього ж Товариства. Видано карту з матеріяльною підтримкою Братства „Броди-Лев", форматом 42 на 58 інчів (цалів) або 107 на 147 сантиметрів. Карта видана у вісьмох кольорах із виразним позначенням озер, водоймищ, рік та височин і з поданням найважливіших місцевостей великим шрифтом усе українською мовою. Крім теперішніх кордонів УССР на карті позначені території поза ними, на яких живуть українці. Призначена карта для самонавчання в дитячих кімнатах і для навчання в школах та на курсах українознавства. Ціна карти 10.00 долярів.

Купувати можна у книгарнях, або ж замовляти у: Ukrainian Institute for Social Research, 2 East 79th St., New York, N.Y. 10021.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Із зрозумінням справи

Патріотична українська громада у ЗСА, як і в інших країнах українського поселення, ставилася завжди з глибоким зрозумінням і з щедрою жертвенністю до проголошуваних українськими центральними й окремими громадськими установами збіркових акцій. Чи це була справа п·будови пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні чи щорічне поповнювання Народного Фонду при УККА, чи допомога українцям в Югославії та пошкодованим повенями нашим землякам у ЗСА, чи на фонд „Церква в потребі", чи останнім часом справа розбудови Центру Українських Студій у Гарварді і створення там трьох катедр українознавства — всі ці акції зустрічалися з щирим і інколи, як, наприклад, в останнім випадку, з ентузіястичним сприйняттям широких кіл нашої громади й завершувалися імпозантними, як на наші умови, сумами.

Як і щороку в останні місяці перед святами Різдва Христового, до цих збіркових акцій приєднуються й традиційні вже коляди — зокрема на Злучений Українсько-Американський Допомоговий Комітет й інші добродійні цілі. Є всі підстави вірити, що й різдвяні збірки пройдуть успішно і дадуть потрібні грошові засоби не тільки ЗУАДК'ові, не тільки церквам і школам, але й провідним виховним організаціям, що поставили своїм завданням виховання молоді, збереження її ідентичности та свідомости.

Постійну й видатну участь в організуванні збіркових акцій і в їх підтримуванні сповненими посвяти й жертвенности українськими громадянами і громадами брали члени і Відділи Українського Народного Союзу, даючи приклад усій українській спільноті в ЗСА і в інших країнах. І це до них сьогодні, наприкінці такого багатого на щедрість і гойність українського 1972-го року звертається Головний Екзекутивний Комітет УНСоюзу в своєму, опублікованому в цьому числі „Свободи" Заклику. Цей Заклик-Апель Екзекутивного Комітету знайде, як і щороку, достойну, повну глибокого зрозуміння відповідь: посилену жертвенність на всі великі й корисні для української справи цілі, зокрема на встановлення тривких основ для утривалення та поширення правди про Україну і наших допоміжних дій для її визволення.

Втручання

Багато законів, фактично вся Конституція ЗСА скерована на те, щоб забезпечити громадянинові не тільки право на життя і волю, на працю, розвиток, щастя, а й на те, щоб забезпечити його від переслідування збоку держави чи втручання в його особисте життя.

Москва часто виступає з заявами проти втручання однієї країни у внутрішні справи іншої країни. Західні держави, шануючи суверенні права кожної держави, часто обходять мовчанкою події, що мають місце в Совєтському Союзі, як переслідування релігії, відсутність права на власну думку, права на еміграцію, на страйк і т. д. Коли преса на Заході вряди - годи заговорить про переслідування інакшодумаючих в СССР, зокрема в Україні, — то Москва або збуває ті заяви мовчанкою, або починає витягати нагору право про „невтручання" у її внутрішні справи. Насправді ж, на земній кулі не існує іншої, крім СССР, країни, яка так безоглядно втручалася б у справи чужих країн. У той час, коли в червоній імперії заборонена будь-яка політична партія, крім комуністичної, у всіх країнах вільного світу діють комуністичні партії одверто або закамуфльовані під різні „товариства дружби з СССР" і т. д. З Москвою вони утримують відкритий і прихований зв'язки, дістають від неї інструкції, виконують її вказівки і, як про це заявляв провід комуністичної партії Італії, „повністю підтримують рішення ЦК КПСС". Під час зустрічі чілійського президента - марксиста д-ра Алленде з Л. Брежнєвим у Москві „обидві сторони, — писала „Правда" в 10 грудня — обсудили і засудили втручання ззовні у внутрішні справи Чіле, з метою зірвати економічні й політичні внутрішні перетворення в Чіле", — яку д-р Алленде намагається привести до „комунізму". Або, пише „Молодь України" з 7-го грудня про Параґвай: „Генералові Стреснерові з його урядом не вдасться убити в параґвайцях дух протесту" — себто приборкати комуністів. Москва втручається у внутрішні справи всіх країн від Південного В'єтнаму до Фінляндії і від Австралії до Чіле...

Очевидно, на Заході не будуть забороняти комуністичних партій, але Захід може і повинен домагатися від Москви пошанування прав людини і народів.

I. Вовчук

КУРС СТАРИЙ, А КУЛЬТ НОВИЙ

(2)

Т. зв. колективне керівництво, очолене Брежнєвим, усунувши Хрущова, веде дрейфуючу під ударами націоналізмів і економічних криз імперію ленінським курсом. Нинішній ЦК КПСС, при його позірній всемогутності, здібний лише на балянсувальну політику, проволікаючи неминучість приреченої імперії.

В. Ленін, підкреслюючи видатну ролю російського народу в т. зв. жовтневій революції, називав російський пролетаріят „головним двигуном комуністичної революції". Сталін за кілька днів після закінчення другої світової війни, промовляючи до випускників Військової Академії, назвав російський нарід великим. А Брежнєв на 24-му з'їзді партії, підкресливши, що ленінське означення російського народу історія виправдала, додав, що „його революційна енерґія, самовідданість, п р а цьовитість і глибокий інтернаціоналізм створили йому заслужену пошану всіх народів соціялістичної вітчизни". (Л. Брежнєв — Звітна доповідь ЦК КПСС 24-му з'їздові КПСС).

У промовах, вміщених у „Ленінському курсі", велику увагу приділено національній політиці ЦК КПСС під керівництвом Б р е ж нєва. Проголосивши, що в процесі будівництва соціялізму буцімто вже створилась „нова історична спільність людей — „радянський нарід". Брежнєв при нагоді і без нагоди підкреслював, що багатства Грузії, України, прибалтійських республік, Білоруси та інших т. зв. республік, як і „цінності духових національних культур — це наше спільне багатство, здобуток радянського народу".

В книзі підкреслюється неодноразово, що партія буде здійснювати ленінську національну політику зближення націй, щоб скріпити єдинодержавство. А працюючих за „ленінським курсом" посилено виховуватиме в дусі інтернаціоналізму і „непримиренности до проявів націоналізму".

„Підвалини і н т ернаціональної спільности радянського народу дає російський народ", — твердиться в „Правді" з 6 жовтня. Російську мову, яку урядова політика примусово впроваджує в школах, установах, як засіб „інтернаціонального єднання", офіціоз партії називає „мовою справжньої освічености" і „вершком загальнонаціональної мовної культури". Нинішній „Ленінський курс" політики ЦК КПСС дуже нагадує гітлерівську політику. „Ленінський курс" Брежнєва, культ якому творять в імперському царстві, понижуючи національну гордість уярмлених націй, розворушуватиме вогонь національного становлення, а кризова ситуація в економіці країни посилюватиме і прискорюватиме політичне оформлення його.

Большевики в в а жають, що економіка країни, матеріяльне виробництво є підвалиною, фундаментом, на якому тримається суспільний лад. Кремлівська діялектика будови соціялізму і його переваги над капіталізмом ґрунтуються на тому, що продукційні сили за соціялізму ефективніше забезпечують потреби і вимоги суспільства. Формотворець нинішнього соціялізму в СССР В. Ленін, — а він у кремлівських святцях вважається непомильним, — твердив, що „ми цінимо комунізм тільки тоді, коли він обґрунтований економічно". (Повна збірка творів, т. 38, ст. 179). Висновок з ленінської тези: коли комунізм не обґрунтовує себе економічно, він не має ніякої цінности, — зайвий і шкідливий.

Вірний ленінець Брежнєв у звітній доповіді на 24-му з'їзді підкреслив, що „економіка є головною політикою", від успіхів її залежить, як крокуватиме соціялізм, для будівництва якого буцімто й створено імперський комплекс. В „Ленінському курсі" про економіку соціялізму говориться багато, треба ж обґрунтовувати імперську будову економічно. Запоруку успіху у виконанні плянів Брежнєв бачить „в напруженій праці, в підвищенні вимог і почуття відповідальности"... Коли не навчимося працювати краще, як працювали раніше, то плян буде дуже напруженим, а як навчимося, — досягнемо навіть більше, як у пляні..." (ст. 476).

З року в рік партія за „Ленінським курсом" вимагає від робітників збільшення напруги і відповідальности, вчить і вимагає ще краще працювати. А наслідків не видно. Як показали попередні підсумки економічного року (1972), наслідки і цьогорічної будови імперського соціялізму, чи пак вже комунізму, далекі від того, щоб ними можна було обґрунтувати будову комунізму. П'ятдесята річниця створення СССР, до урочистого святкування якого (припадає на 30-го грудня) цілий рік готують „радянський народ" — фікцію, видуману в кремлівській політичній лябораторії, позначилась наявністю кризових ситуацій. Особливої гостроти кризова ситуація набула в економіці країни, а зокрема в сільському господарстві.

Після півстолітньої будови соціялізму економічний стан у країні так загострився, що без зовнішнього порятунку, тобто без допомоги капіталізму, поправити своїми силами керівництво імперією не зможе. Тому ЦК КПСС довелося шукати підтримки в капіталістичних країнах через поширення економічних зв'язків з ними, особливо з Америкою.

(Закінчення буде)

О. Зінкевич

ВАЛЕРІЙ ЧАЛІДЗЕ В АМЕРИЦІ

(2)

Ви йдете, щоб сісти на своє місце в лекційній залі, і бачите перед собою коло двох сот осіб — студенти (більшість), професори, працівники совєтської амбасади, різні агенти. Вам перехрещує дорогу жінка, звичайна жінка, яка може бути зі Пскова чи Тули, і встромляє прямо у ваше обличчя фотографічний апарат. В такій ситуації все можливе. Ви все ж старастеся спокійно сісти на своє місце і слухаєте лекцію д-ра В. Чалідзе.

Він говорить повільно, зважуючи кожне сказане слово.

— „Специфіка совєтського права, — говорить д-р Чалідзе, — не буде зрозуміла спеціялістам західнього права. Совєтське право і держава відімруть тоді, коли буде побудований комунізм (на залі це викликає сміх). Партія проголосила, що теперішня молода ґенерація житиме при комунізмі (на залі знову сміх). Колись зіллються права і обов'язки громадянина. Батьківщині не потрібні люди, які втікають від небезпек.

Совєтське право має багато універсальних елементів. Совєтські правники брали участь в опрацьовуванні багатьох міжнародних правових договорів і декретів. Совєтське право не заперечує політичних і релігійних переконань. Багатьох політичних в'язнів в СССР морять голодом у виховних цілях... Хто більше працює, той одержує більшу пайку.

Д-р В. Чалідзе виразно розмежовує конституцію СССР і карний кодекс. Ґарантована конституцією свобода слова, зібрань, вірувань — обмежується карним кодексом і кваліфікується як антисовєтська агітація. Ґарантована тайна листування заперечується органами, які дуже часто не лише цензурують листи, але й конфіскують їх. Зібрання в релігійних цілях часто інтерпретується, як антисовєтську демонстрацію, за що багато людей саджають на довгі роки ув'язнення.

Неясності й розходження між конституцією і карним кодексом створюють труднощі в переїзді громадян з міста до міста. Звільненим політичним в'язням не дозволяється жити в Москві, Ленінграді й інших великих містах.

Адвокат може боронити політичного в'язня, зокрема на закритих судах, лише тоді, коли він має на це дозвіл. Дуже часто це право оборони політичних в'язнів відмовляється добрим адвокатам (наприклад, Калістратова, Камінська), а дається посереднім чи п о г аним. Шкода, що цим питанням не зайнялася дотепер Міжнародна Федерація Юристів. В СССР треба справжньої мужности адвоката, щоб він домагався полегшення вини чи звільнення підсудного.

В СССР бувають випадки порушування а в т орських прав письменників, твори яких публікується з самовільними змінами, поправками чи доповненнями.

Самвидав побудований на законі про дозвіл видавати твори. Він, згідно з совєтським законом, не є нелеґальний і не є антиконституційний.

Трагічним у совєтському законодавстві є уступ про здачу в полон, що є виявом людського інстинкту самозбереження. За цей параграф страждали в СССР тисячі, а то й мільйони людей. Багато було розстріляно. Право на життя має кожна людина, і закону про здачу в полон не повинно бути в жадній цивілізованій країні.

Не менш трагічним в СССР є закон про зраду батьківщини. Згідно з цим законом литовського моряка С. Кудірку засудили на 10 років ув'язнення. Чалідзе обвинувачує а м е р иканську морську охорону, яка порушила міжнародний закон про право азилю, видавши совєтам Кудірку. Цю американську установу слід притягнути до судової відповідальности і домагатися відшкодовання для Кудірки.

„Але, — запитує Чалідзе, — чи можна чимсь компенсувати десять втрачених в тюрмі років?"

Правна процедура, надужиття і беззаконня можуть довести людину до одчайдушности. В розпуці людина може виконати акт, який в нормальних обставинах не виконала б (наприклад, захоплення літака, спроба втечі з СССР із фальшивими документами).

Свою лекцію В. Чалідзе закінчив словами: „Свобода — це також змога боротися за свободу".

Лекцію В. Чалідзе присутні сприйняли з захопленням, влаштувавши йому овацію.

Коли за кулісами приїзду Чалідзе не криється жадних комбінацій, то появу його треба трактувати, як феномен незнищенности людського духа. Феномен незрівнянної видержливости і відчуття потреби бути прикладом в морі байдужности, бездушности й апатичности.

Валерій Чалідзе відповідає

П.: Чи можете пояснити, як появляється „Хроніка поточних подій" у Москві?

В.: „Хроніка поточних подій" існувала перед створенням Комітету Людських Прав в Москві. Її видають невідомі ентузіясти. Через неї заарештовано багато людей. Редакторів і видавців „Хроніки" КГБ дотепер не знайшло.

П.: Чи Україна може вийти з федерації СССР?

В.: СССР — це добровільний союз, і кожна республіка має право виступити з союзу, але це лише в конституції...

П.: Чи можна слати в'язням пакунки із закордону?

В.: Висилка пакунків обмежена законом. В'язень може дістати одну чи дві посилки на рік. Але це проблема не економічна, а прин-

(Закінчення на стор. 5-ій)

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

ЧОМУ ЗАХИТАЛАСЯ ВІРА МОГО ЖИТТЯ?

Від юнацьких літ (15-21 років), як я запізнався теоретично й практично з ідеологією українського націоналізму, я цілий час старався поступати згідно з її засадами, ставлячи націю (українську державу) понад усе. Увесь час я вірив, що ОУН під проводом сл. п. полк. Є. Коновальця і А. Мельника, а тепер під проводом п. Ждановича придержується засад цієї ідеології. Та ось кілька днів тому я прочитав резолюцію конференції Українського Націоналістичного Руху, яка відбулася в Торонті в днях 29 вересня — 1 жовтня 1972 р. В одній із тих резолюцій (3) написано: „Чергова криза в Державному Центрі УНР довела до того, що є загроза, що на базі ДЦ і УНРади не можна буде творити консолідації у к раїнського політичного світу. Всі намагання ПУН-ОУН довести до злагіднення чи полагодження конфлікту між трьома опозиційними партіями в УНРаді і тими групами, які творять тепер т. зв. більшість, не дали позитивних вислідів. Заповіджена на грудень 1972 р. Сесія УНРади була підготована лише т. зв. більшістю. ОУН не брала жадної участи в її підготові, і тому ОУН не може відповідати за вислідн чергової Сесії УНРади.

„4. ОУН залишиться й надалі в складі УНРади, але не буде брати участи в керівних органах ДЦ УНР до часу, поки УНРада не стане знов базою консолідації українського політичного життя".

Візьмім ці резолюції під аналізу: „Чергова криза в ДЦ УНР". Чи дійсно криза в Державному Центрі, чи криза серед опозиційних політиканів? Я думаю, що це друге. Далі — „Є загроза, що на базі ДЦ УНР не можна творити консолідації українського політичного світу". А на якій базі творити консолідацію політичного світу? На базі УГВРади чи навколо гетьманського руху, чи може творити якийсь новий консолідаційний осередок? Чи буде це шлях до консолідації чи до чергового розбиття? На мій здоровий хлопський розум, консолідація може і повинна прийти тільки на базі ДЦ УНР.

„Всі намагання до злагіднення конфлікту не дали позитивних вислідів". Невже президент УНР в екзилі і УНРада мали б виконувати вимоги одної політичної організації? Тоді це не був би уряд. А де ж таке водиться, щоб урядуючий президент якоїсь держави беззастережно виконував вимоги поодиноких партій? Таж цього ніде не було, нема і не буде. Президент може бути змінений, але поки він при кермі, доти йому належать послух і пошана.

Далі — „ОУН не брала жадної участи в підготові до Сесії УНРади, і тому ОУН не може відповідати за вислідн чергової Сесії УНРади". А чому ж ці панове рішили не брати участи в підготові і не хочуть брати відповідальности? Чому тоді взагалі належати до УНРади? Щоб критикувати і ставити вимоги, а як вимоги не будуть виконані, то нехай валиться?

Зрештою, чи приналежність ОУН до УНРади досі була дійсно позитивною і щирою? Я не чував ніякого заклику провідних чинників ОУН і споріднених організацій до членства, щоб вступали до Товариства сприяння УНРаді і щоб платили річний податок. Може я переочив, тоді прошу назвати обіжник або пресовий орган, де такий заклик був вміщений. Безперечно, ані Президент, ані Державний Центр з УНРадою не ідеальні. Але це ж люди, а люди ніде не були і не є досконалими. Хіба з цього виходить, що ДЦ, УНРаду і Президента треба поборювати і працювати на їх знищення? Треба щиро працювати, щоб в і д н осини поліпшити, а Президента можна навіть змінити, якщо є ліпший кандидат, але доки він є, то обов'язково треба його визнавати і йому морально та матеріяльно допомагати. Всі ми напевно погодимося з тим, що краще один політичний центр з одним президентом, навіть недосконалим, ніж кілька центрів і президентів. Тому найвищий час змінити своє поступовання або виступити і піти в „блискуче відокремлення", щоб не дурити людей. От будуть тішитися наші вороги, які завжди працювали, працюють і працюватимуть над тим, щоб у нас єдности не було.

При цій нагоді хочу порушити ще одну справу, а саме Комітетів Оборони Прав Людини. З ініціятиви КУК постав такий комітет у Вінніпезі, і цей Комітет погодився очолювати колишній прем'єр Канади І. Дифенбейкер. Одначе, українцям одного Комітету замало. Панові докторові з Детройту треба другого Комітету, з подібними завданнями. Невже діяльности одного Комітету не вистачає!?

Взагалі професійні політикани та революціонери натворили стільки визвольних фондів, фронтів, комітетів і центрів, що тяжко в них визнатися. Дивуємося пізніше, що молодь у своїй більшості не цікавиться українським політичним життям, губиться і відпадає. А куди ж їй належати? До якого визвольного фонду, фронту чи центру? Ворог в Україні один і фронт боротьби один. Лише тут лихий ум поплутав і не допускає до єдиного Визвольного Центру на базі УНРади. Доки цього не буде, ніяка міжнародна установа (ОН), ніякий уряд української справи поважно не трактуватиме і ніякої допомоги Україні в її боротьбі ми не принесемо. Це моє тверде переконання. Тому дуже дивуюся, що цього не можуть зрозуміти панове з науковими титулами.

Найвищий час взяти приклад від державних народів чи хоч би від жидів, і стави-

(Закінчення на стор. 5-ій)

Степан Сорочинський

МЕД — ЙОГО ВЛАСТИВОСТІ І КОРИСТЬ ДЛЯ ЛЮДЕЙ

(5)

МЕД ФУГОВАНИЙ: це мед витріпаний на медарці. Він є першої якости, особливо тоді, коли він є вповні дозрілий, без перги і черви. Такий мед одержується з надставкових вуликів. Цей мед найбільше уживаний в торгівлі.

МЕД СЕКЦІЙНИЙ (в щільниках): цей мед зі свіжою білою вощиною, спеціяльно наставленою до вуликів в маленьких рамочках, так званих „секційних". Цей мед називається „люксусовим", а його найбільше продукують в Америці, а також й у Франції.

ХАРАКТЕРИСТИКА ОКРЕМИХ МЕДІВ ЗА РОСЛИНАМИ

Мед липовий: середньої кристалізації, з спеціяльним липовим запахом. В середній та східній Европі вважається за мед першої якости. До печива надається мало, зате до виробу питних медів він першорядний.

Мед акацієвий — дрібної кристалізації, маслоподібний, з дуже ніжним запахом. Десеровий — першої якости.

Меди малиновий і ожиновий — білий, доброго смаку, дрібної кристалізації, без запаху. Десеровий, першої якости.

Мед гречаний — темний, гострий на смак, з сильним запахом, грубої кристалізації. Має в собі багато солей заліза, а тому є цілющим засобом для недокровних. Надається до печива, а також на вироби питних медів.

Мед вересовий — клейкий, твердий, дрібної кристалізації, темний, аж зеленкуватий. Мед другого сорту, добрий до печива.

Мед садовий — ясножовтої барви, рідкий, без жадного запаху, мало солодкий. Кристалізується дрібно. Теж мед другого сорту.

Мед конюшиновий — ясножовтої барви, подібний до акацієвого, з делікатним смаком, дрібної кристалізації.

Мед еспарцетовий — подібний властивостями до конюшинового, лише дещо темніший і має більші кристалики.

Меди — ріпаковий, соняшниковий, гірчицевий, гарбузовий, будяковий — всі другого сорту. Ясної або темножовтої барви, середньої або грубої кристалізації. Смак і запах перебраний від тих рослин, з яких він зібраний.

МЕД ЯК ЛІК

Попередньо було зазначено, що зібраний з лікарських рослин мед має в собі лічничі властивості, заради яких ці рослини збирають та плекають. Одначе, це питання ще не висвітлене остаточно. За те додатний вплив меду на хворий організм людини є безсумнівний.

Медична література в різних мовах часто згадує про лічничі властивості меду, і також є дуже багато приписів, які поручають мед проти різних хвороб: серця, недокровности, рахіту, шлункових хвороб, хвороб нирок, нервовости, безсонности, різних катарів, хвороб легенів та інших.

Література про лічничі властивості меду дуже багата. Для підтвердження лічничих властивостей меду нижче подаємо багато нотаток з книжок — лікарських приписів, як і порад інших осіб, які застосовували мед.

ЯК ЛІКАРІ ПОЯСНЮЮТЬ ЛІЧНИЧІ ВЛАСТИВОСТІ МЕДУ

Про мед як лік писав я ще раніше. Тепер за д-ром Цайсом подаю деякі наукові пояснення лічничого діяння меду. Так, при різачці немовлят денеде за кордоном роблять впорскування виноградного цукру. Ліпше діє розчин меду, який, крім того, має ще й інші речовини, так що служать заразом дуже цінним поживним матеріялом. Далі дуже є важливим обсяг вапна в меді, яке вкупі з інвертовим цукром підсилює діяльність м'язів серця. Щеціннішим є кількість калію, себто єдиного радіоактивного елементу, наявного у рослинному та тваринному організмі. Він є потрібний, щоб життьова чинність тіла була в русі. Серце, що застановилося, можна оживити певною речовиною, яка має калій. При нервових хворобах та відбудові тіла, як відомо, діють головним чином фосфорові, які якраз є в меді. Передусім фосфорові солі є дуже корисні для нервів.

Один професор відкрив, що подразнення і поганий настрій багатьох людей мають основу у недостачі солодких страв. Кожний, що почуває себе подразненим, нервовим, мусить ранком та вполудне їсти солодке. При цьому перевагу має мед, бо містить в собі ще й інші речовини, яких немає в інших солодощах. Далі приходить на увагу присутність в меді заліза та інших речовин — солей кременю, ферментів, ароматичних речовин та органічних кислот. Залізо служить при кровотворенні, кремінні солі посилюють зв'язкові частини, ферменти помагають при травленні, ароматичні речовини підбадьорюють організм. Рослинні кислоти помагають при гарячкових хворобах — в цьому успіх малин та цитринового соку.

Але мед мусимо їсти не лише тоді, коли ми вже хворі. Краще завчасу попередити хворобу, ніж її лічити, — а мед має велике запобіжне діяння. Тому даваймо дітям мед та й самі їжмо стало, 1-3 ложки денно, розчинюючи його у склянці теплої води, чаю чи молока.

Крім в н у т р і шнього діяння, мед має велике значення і при захворюваннях зовнішніх, головне при ранах. Д-р Цайс свідчить, що коли приложити на рану, навіть не вимиту і забруджену, мед і обв'язати рану, то за добу рана буде чиста і не запалена. Один вчений зробив такий дослід: він переніс до ран малих звірят заразливі бактерії, так що звірятка мусіли згинути. Одній половині звірят він зробив медові перев'язки, другій ні. І що ж? Усі, що не мали обв'язок, загинули, всі, що мали мед, залишилися живими. Професор пояснює це тим, що з допомогою меду наступає сильний приток крови та соків до рани, внаслідок чого бактерії, частинно механічно, частинно кількістю протидіючих речовин, гинуть. Особливо вражає той факт, що при медовій перев'язці білі кров'яні тільця мають силу-силенну пожертих бактерій. Рівнож і реакція виділень рани після медової перев'язки є несприятлива до розмножування шкідливих дрібних організмів. Рана має чистий, блискучо-білий вигляд, що показує надзвичайно сильне новоутворення тканини (можна рахувати, що це буває наслідком діяння мінеральних речовин меду).

Одному сільському парубкові майже відрізано на сікачці кінець пальця — так що висів мов би на ниточці. Що було робити? Д-р Цайс підв'язав жили, сказав парубкові вкласти палець до меду, потім рану зашив. За 10-12 днів кінець приріс. Д-р Цайс не вірить, що так сталося б, коли пальця не вкладати у мед.

(М. Гаймак. „Український Пасічник", 1930 р., стор. 93)

ПРОТОКОЛ

З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ДНЯХ 22-го ДО 26-го ТРАВНЯ 1972 РОКУ, НА „СОЮЗІВЦІ", КЕРГОНКСОН, Н. Й.

(1)

Перший день нарад

Понеділок, 22-го травня 1972 р.

ПЕРША (рання) СЕСІЯ

На основі 33-ої статті статуту УНСоюзу протягом 22-го до 26-го травня 1972 р. відбулися на Союзівці, Кергонксон, Н. Й., річні наради Головного Уряду УНСоюзу. В нарадах взяли участь усі члени Головного Уряду тобто Головного Екзекутивного Комітету, Головної Контрольної Комісії та Головної Ради як також головний редактор органу УНСоюзу „Свобода", а саме:

Головний Екзекутивний Комітет: головний предсідник Йосип Лисогір, заступник головного предсідника проф. Іван Телюк, заступник головного предсідника на Канаду сен. Павло Юзик, заступниця головного предсідника пані Марія Душник, заступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан, головний секретар Ярослав Падох та виконуюча обов'язки головного касира пані Уляна Дячук.

Головна Контрольна Комісія: мгр Іван Геврик, голова, мгр Іван Винник, д-р Богдан Гнатюк, д-р Іван Скальчук і д-р Михайло Данилюк.

Головна Рада: Василь Дідюк, голова, Степан Гавриш, проф. Тарас Шмагала, д-р Богдан Футей, інж. Анатолій Дорошенко, п-і Анна Гарас, Дмитро Попадинець, Тарас Шпікула, д-р Анна Чопик, Володимир Запаранюк, проф. Мирон Куропась, Мирослав Кальба, Євген Репета і Андрій Джула.

Головний редактор „Свободи" — Антін Драган.

У нарадах взяли участь почесні члени Головного Уряду УНСоюзу, а саме: кол. довголітній головний касир Роман Слободян, попередній заст. головного предсідника інж. Степан Куропась, кол. гол. контролери Іван Іванчук і Володимир Гірняк та колишні головні радні — п-і Марія Демидчук-Чучман і Володимир Дідик. Колишній голова Контрольної Комісії д-р Володимир Галан та головні радні Дмитро Шмагала і Микола Дависибіда прислали привіти.

Поклін патронові УНСоюзу — Тарасові Шевченкові

Перед відкриттям засідання усі його учасники вдалися під пам'ятник Тарасові Шевченкові роботи Олександра Архипенка, що приміщений перед головним будинком Союзівки, у підніжжя якого головні урядовці-пані склали китицю квітів під спів „Заповіту".

Відтак головний контролер д-р Михайло Данилюк сказав відповідне до хвилини слово під назвою „У світлі Шевченка", яке було надруковане на сторінках „Свободи" 26 травня 1972 р.

Опісля головні урядовці удалися до великої залі „Веселки", в якій відбувалося ціле засідання Головного Уряду.

I. Відкриття і прийняття порядку нарад

О год. 10.45 ранку головний предсідник Йосип Лисогір відкрив засідання Головного Уряду наступним вступним словом:

ВСТУПНЕ СЛОВО ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА ЙОСИПА ЛИСОГОРА

Ми відкриваємо ці наші одностижневі наради Головного Уряду на захмареному тлі. Три місяці тому ми втратили нашого головного касира, світлої пам'яти Петра Пуцила. Помер він ненадійно в дорозі до свого дому. Всі ми глибоко відчуваємо його втрату. Пошануймо його пам'ять та пам'ять усіх тих наших членів, які минулого року відійшли у вічність, хвилиною тихої молитви.

Пані і Панове, ми зібрались, як цього вимагає наш статут. Ми зібрались тут, щоб переглянути і проаналізувати минулорічні досягнення та плянувати на майбутнє. Панорама минулорічних подій, що буде розгорнена перед Вами у звітах та в дебатах над ними, не є така приманлива, як могла б і повинна б бути. Ви запримітите цілий ряд світлих і приємних досягнень, але Ви також відкриєте зловісні тіні, що постійно прибирають на силі. Ми побачимо багато дечого, чим можна пишатися, але ми не досягнули нашої головної мети року — збільшення нашого членства.

Огляд минулорічної діяльности виявить, що наші загальні завдання і цілі не змінилися. Ми запопадливо, працювали для добра нашого народу — всього нашого народу. Жадна інша українська організація, поза нашими Церквами, не може дорівняти нашому вкладові у загальне поліпшення долі наших рідних.

Протягом минулого року можна було з підбадьоренням запримітити, що групи нашої молоді виявляли збільшене зацікавлення політичними, виховними та товариськими активностями. Ці тенденції треба підтримувати в надії, що більша кількість молодих людей сильно заанґажується також в союзових справах.

Неприємний факт, що його ми повинні одверто розглянути на цьому зібранні, це те, що образ зменшування активного і загального членства в 1971-му році, продовжується і в цьому році. З кінцем квітня 1972-го року кількість нашого членства впала нижче 88.000. Це число виразніше, ніж щонебудь інше, виявляє нам головну проблему, з якою ми мусимо змагатися цього тижня та для якої ми мусимо знайти розв'язку.

Я впевнений, що наради і дебати цього тижня будуть максимальним викликом для наших особистих і збірних талантів і спосібностей. Але я також маю довір'я, що при добрій волі з одвертих розмов виникнуть ці пропозиції і рішення, що принесуть нам успіх у майбутньому.

Після цього головний радний Андрій Джула нав'язуючи до численних зборів, які відбувалися на Союзівці разом з головним предсідником, як лемко і в imennих інших лемків, які будували УНСоюз, склав йому пам'ятковий подарунок з найкращими побажаннями.

Після цього головний предсідник Йосип Лисогір запропонував прийняти порядок нарад засідання Головного Уряду в тексті, приготованім головним секретарем, який роздано усім учасникам нарад.

Заступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан ставить внесення доповнити запропонований порядок нарад, поставивши як другу точку вибір головного касира. Його внесення піддержав заступник головного предсідника проф. Іван Телюк і після цього внесення одноздушно схвалено.

Головний контролер д-р Іван Скальчук ставить внесення, щоб після запропонованої точки 7-ої додати три додаткові точки, а саме:

Йосип Лисогір, головний предсідник УНСоюзу

1. справу нового дому УНСоюзу і для цього утвореної окремої корпорації;
2. справу представництва УНСоюзу на Конгресі УККА і
3. справу зміни статуту.

Це внесення піддержав головний радний д-р Богдан Футей.

Головний предсідник Йосип Лисогір завважив, що справа представництва УНС на Конгресі УККА є справою Екзекутиви і повинна бути залишена до вирішення Екзекутиви УНСоюзу.

Заступник гол. предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан звернув увагу, що ставлення справи УККА на порядок нарад Головного Уряду могло б означати, що ми сумніваємося в тому, чи УНС має би дальше належати до УККА. Коли ж мова про представництво УНСоюзу в УККА, то такі справи вирішує Екзекутива, бо всі справи репрезентації належать до компетенції Головного Екзекутивного Комітету.

Після того внескодавець д-р Іван Скальчук це внесення відтягнув. Після короткої дискусії, в якій забирали голос, крім названих голова Контрольної Комісії мгр Іван Геврик, головна радна д-р Анна Чопик і головний радний Мирослав Кальба, схвалено оба внесення д-ра Івана Скальчука. Після цього голова Контрольної комісії мгр Іван Геврик поставив внесення, щоб узгляднюючи два додатки до запропонованого порядку нарад цілий порядок нарад схвалити. Його внесення піддержала виконуюча обов'язки головного касира п-і Уляна Дячук. Після цього порядок нарад в цілості схвалено, а саме:

ПОРЯДОК НАРАД
РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

1. Відкриття і прийняття порядку нарад
2. Вибір головного касира УНСоюзу
3. Звіти членів Головного Екзекутивного Комітету:
   а) головного предсідника Йосипа Лисогора
   б. заступника гол. предсідника Івана Телюка
   в) заступника гол. предсідника на Канаду сенатора Павла Юзика
   г) заступниці гол. предсідника Марії Душник
   ґ) заступника гол. предсідника і рекордового секретаря Володимира Сохана
   д) головного секретаря Ярослава Падоха
   е) в. о. головного касира Уляни Дячук
4. Звіт головного редактора Антона Драгана
5. Звіт Контрольної комісії
6. Звіт Головної Ради
6а. Звіт про Союзівку дир. Володимира Кваса
7. Дискусія над звітами
8. Прийняття звітів
9. Справа будови нового дому УНС і зв'язаної із цим окремої корпорації УНС
10. Справа зміни статуту
11. Звіти і пропозиції Комісій:
   а) Комісії для Публічних Зв'язків і Преси
   б) Комісії для Жіночих Справ
   в) Комісії для справ Молоді
   г) Комісії для справ Спорту
   ґ) Комісії для Канадських справ
   д) Комісії для Фінансових справ
   е) Комісії для Організаційних справ
   є) Культурної комісії
   ж) Стипендійної комісії
   з) Виховно-Дослідчого Комітету
12. Дискусія над звітами і пропозиціями Комісій та їх схвалення
13. Рекомендації членів Головного Екзекутивного Комітету та їх схвалення
14. Схвалення бюджету
15. Різні справи
16. Закриття нарад.

II. ВИБІР ГОЛОВНОГО КАСИРА

Передбачений в програмі нарад вибір головного касира на місце померлого ненадійно св.п. дир. Петра Пуцила попередила довша дискусія насамперед про згідність із постановами статуту найменування Головним Предсідником, затверджене Головним Екзекутивним Комітетом, мгр Уляни Дячук на виконуючу обов'язки головного касира. Квестіоновано правильність інтерпретації дотичних постанов статуту. Правильність такої інтерпретації та найменування мгр Уляни Дячук на виконуючу обов'язки головного касира Головний Уряд потвердив більшістю голосів. Опісля продовжувалася ще дебата над правом голосу для мгр Уляни Дячук і ці дебати закрито на внесення, прийняте більшістю голосів. (Перебіг цієї дискусії публікується тут сконденсовано. Повний її текст включений до Протоколу, що зберігається в архівах УНС.) З черги приступлено до вибору головного касира.

Головний предсідник Йосип Лисогір стверджує, що існує Виборча комісія, яка наглядатиме над переведенням виборів. Ми є статутово зобов'язані поставити кандидатуру п. Івана Ващука, який був кандидатом на останній Конвенції. При цьому він підкреслює, що коли вибирався наступника сл. п. головного касира Івана Кокольського, то помилково поставлено як кандидатів на головного касира усіх номінованих на цей уряд, на конвенції. Статут говорить, що поставлені мають бути кандидати на цей уряд тобто особи, які брали участь в останньому рішальному голосуванні при виборах на конвенції.

На останній конвенції таких було два кандидати, а саме пок. Петро Пуцило і Іван Ващук. І тому п. Іван Ващук є автоматично кандидатом на цей пост. Запитує чи є інші кандидати на той пост. Головний контролер д-р Михайло Данилюк ставить кандидатуру п-і Уляни Дячук. Його номінацію піддержує головний предсідник Йосип Лисогір. Головний радний Анатолій Дорошенко пропонує замкнути номінацію тому, що немає інших кандидатур. Головний предсідник Йосип Лисогір стверджує, що є дві кандидатури, а саме Уляни Дячук і Івана Ващука. Заступник гол. предсідника В. Сохан запропонував, щоб голосування відбулося після десятихвилинної перерви, яка потрібна для виборчої комісії для виписання виборчих карток на машині. Він пригадав, що на картках правильний порядок кандидатів це — Іван Ващук і Уляна Дячук, бо в такому порядку були вони номіновані, та що голосування повинно бути тайним. Після цього заряджено 10-хвилинну перерву в часі якої Виборча комісія, в особах головних радних д-р Анни Чопик і інж. А. Дорошенка та головного контролера д-ра І. Скальчука встановила спосіб переведення вибору.

Після перерви головний радний інж. А. Дорошенко пояснює процедуру голосування при виборах головного касира і інформує, що є 26 друкованих виборчих карточок-бальотів в яких написано імена і прізвища кандидатів: Івана Ващука на першому місці та Уляни Дячук на другому місці. Слід скреслити прізвище тієї особи, якої Ви не бажаєте мати головним касиром. Просить, щоб всі головні урядовці, один за одним взяли свій бальот, його виповнили та кинули у виборчу скринку. Скреслення одного з надрукованих кандидатів слід робити при виборчому столику.

Головний предсідник завважує, що були бажання, щоб представити кваліфікації поодиноких кандидатів. Головний контролер мгр Іван Винник коротко представляє кваліфікації кандидата на головного касира п. Івана Ващука. Підкреслює його активну участь у Головній Контрольній Комісії УНС, його головство Окружного Комітету Відділів УНСоюзу в Детройті впродовж довших років та його видатну союзову і загально громадську діяльність. На цій основі вважає його повнокваліфікованим на цей пост.

Головний предсідник Йосип Лисогір представляє кваліфікації кандидатки на головного касира п-і Уляни Дячук. Пані Дячук працює в УНСоюзі впродовж 22 років. Вона має 40 років, тобто є молодою людиною, народжена 1932 р. в Союзі почала працювати ще тоді як ходила до школи. Знає нашу фінансову ділянку праці в усіх її нюансах починаючи від розметів та закінчуючи на інвестиціях. Впродовж останніх 10 років вела всі справи за головного касира п. Романа Слободяна, який з приводу свого старшого віку потребував когось для допомоги і власне п-і Дячук йому в праці допомагала і виконувала її правильно, добре і з користю для УНСоюзу. За головного касира пок. Івана Кокольського, який добре знав фінансові справи, бо був контролером УНСоюзу, але не був знайомий з подробицями Головної Канцелярії, п-і Уляна Дячук видатно йому помагала у всіх його працях. Те саме було за пок. головного касира Петра Пуцила. Хоч він був спеціялістом фінансових справ, але не у справах технічних. Тому п-і Уляна Дячук помагала йому в цих функціях, а впродовж останніх двох місяців вона вже сама їх виконує. З приводу її молодого віку можна сподіватися, що вона зможе виконувати цей уряд впродовж довгих років для добра УНСоюзу.

Головний радний д-р Богдан Футей заявляє, що предсідник згідно з постановою §35 статуту УНСоюзу не має права голосування хіба на випадок рівности голосів, коли він може віддати вирішний голос. Головний предсідник Йосип Лисогір відповідає, що ця постанова відноситься тільки до нарад Екзекутиви, яка складається з нерівного числа урядовців, зате не відноситься ані до Головного Уряду ані до конвенції, де головний предсідник має право голосувати, так як усі інші. Головний радний Б. Футей заперечує твердження предсідника і протестує проти евентуального голосування, на що головний предсідник відповідає, що ніхто не може забрати йому його голосу.

Після цього відбулося голосування. Викликувані інж. А. Дорошенком головні урядовці підходили до столика і вкидали свої картки до виборчої урни. Виборча комісія обчислила голоси і інж. Дорошенко подав вислід виборів: За кандидатом Іваном Ващуком віддано 12 голосів, за п-і Уляною Дячук віддано 13 голосів, один виборчий листок униважнено, бо на ньому оба прізвища були викреслені.

Після цього новообрана головна касирка п-і Уляна Дячук подякувала усім членам Головного Уряду підкреслюючи, що дякує не тільки тим, які голосували за нею, але й тим, які голосували проти неї і просить усіх без вийнятку прийняти її запевнення про найбільш льояльну співпрацю з ними впродовж двох наступних років. Запевнює всіх, що віддасть всі свої зусилля для добра нашої установи. Заяву прийнято оплесками. Наради перервано на обід о год. 12.45 в полудне.

ПЕРШИЙ ДЕНЬ НАРАД
Понеділок, 22-го травня 1972 р.
ДРУГА (пополуднева) СЕСІЯ

О. год. 2.50 по пол. головний предсідник Йосип Лисогір відкрив другу пополудневу сесію річного засідання Головного Уряду. Він стверджує, що за порядком нарад приходить точка третя тобто звіти членів Головного Екзекутивного Комітету. На внесення головного контролера мгра Івана Геврика, піддержане головним радним Мирославом Кальбою, схвалено, поза головним предсідником обмежити час до звітування членів Головного Екзекутивного Комітету до 10 хвилин, а всіх інших урядовців до 5 хвилин. Після цього головний предсідник Йосип Лисогір передав провід сесії заступникові гол. предсідника проф. Іванові Телюкові.

3. Звіти членів Головного Екзекутивного Комітету

ЗВІТ ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА ЙОСИПА ЛИСОГОРА

Наші Річні Збори відбуваються цього року в поважному і сумному настрої внаслідок несподіваної смерти нашого головного касира Петра Пуцила, який раптово відійшов з цього світу в місяці лютому. Всі ми відчуваємо брак тієї погідної і милої людини. А втім, його праця для Союзу і нашої української громади від багатьох літ записана на сторінках історії нашої організації і не забудуть її ті, які співпрацювали з ним за його життя. Його фінансовий звіт за 1971 рік представить пані Уляна Дячук, яка була його найталановитішою та найбільш відповідальною асистенткою, стежачи за працею фінансового департаменту. Пані Дячук працювала у фінансовому департаменті понад 2 роки і Головний Екзекутивний Комітет призначив її, щоб вона перейняла обов'язки головного касира та інші виконувані ним функції.

Загальні осяги й надбання нашого Союзу не виправдали всіх наших плянів і сподівань. Проте, ми осягнули рекордові цифри щодо:

1. загального майна і загальних активів
2. ділости забезпечення
3. загального прибутку з інвестицій
4. загального прибутку з відсотків або звороту з інвестицій
5. загальних надвишок у резервах або непризначених фондах.

Зріст резервових надвишок або непризначених фондів до 10,000,000.00 дол. підніс відношення наших активів до пасивів, або вартість наших грамот на 2.3 відс. до 137-ох відсотків.

Посмертні виплати й виплати з подвійного забезпечення спадкоємцям були впродовж 1971 року вищими, як у році 1970. Зросло число старших віком членів понад 80 років, які отримують повний зворот своїх вкладок. Передчасні виплати і дивиденди, виплачені членам, дещо зросли в порівнянні з попереднім роком.

Ці позитивні моменти були опрокинувані такими негативними:

1. зменшення числа новозорганізованих членів,
2. менша сума проданих нових забезпеченевих грамот,
3. вперше від початків 30-их рр. зменшення повного числа членів,
4. дальше зменшення числа членів активних чи добрих платників,
5. зменшення прибутку з вкладок, зібраних впродовж року.

Втрати в активних членах продовжувались від чотирьох років, не вважаючи на збільшений штаб організаторів, оплачуваних за повнодену працю та збільшення організаційних коштів. З кінцем 1971 року ми мали на понад 5.400 активних членів менше, як під кінець 1967 року. В останньому році ми мали однаково втрати в загальному числі членства, як і в прибутку із зібраних вкладок. На жаль, цей напрямок продовжується покищо і в цьому році.

Інші роди нашої діяльности в користь нашого членства, зокрема в ділянках видавництва, друкарні та Союзівки, проходили здебільша за взорами минулих років. „Свобода" й „Український Тижневик" служили нашим читачам і нашим українським громадам в З'єднаних Стейтах і в Канаді, як також в інших частинах світу, льояльно й успішно, тримаючи їх в курсі всіх подій, якими вони близько цікавилися, і численних проблем, які стосуються їх щоденного життя. „Веселка" далі служила потребам шкільних дітей у своєму барвистому й мистецькому оформленні. Другий том англомовної Енциклопедії Українознавства появився на весні минулого року і негайно знайшов признання збоку вчених та виховників за свій поважний зміст на високому рівні. „Союзівка" зберегла свою позицію, як центр братських, виховних, культурних, відпочинкових і спортових дій для наших членів і їх приятелів впродовж цілого року.

(Продовження на стор. 4-ій)

REPORT OF SUPREME PRESIDENT JOSEPH LESAWYER

Our Annual Meeting this year takes place in a solemn and sad atmosphere because of the unexpected death of our Supreme Treasurer, Mr. Peter Pucilo, who passed away suddenly last February. We will all miss his cheerful influence and pleasantness. However, his services to Soyuz and to the Ukrainian community of many long years are recorded on the pages of the history of our organization and will not be forgotten by those who were associated with him during his lifetime. His financial report for the year 1971 will be presented by Mrs. Ulana M. Diachuk, who was his most able and competent assistant and who supervised the work of the financial department. Mrs. Diachuk has been employed in the finance department for over 22 years and was designated by the Supreme Executive Committee to take over the duties of the Supreme Treasurer and the various posts held by him.

The over-all accomplishments and attainments of our Association for the year 1971 fell short of our projections and expectations. We did, nevertheless, achieve record highs in:

1. Total Assets.
2. Total Insurance in force.
3. Total investment income.
4. Total yield or return on investments.
5. Total surplus reserves or unassigned funds.

The increase in surplus reserves or unassigned funds to nearly $10,000,000 raised our ratio of our admitted assets to total liabilities, or our certificate valuation, by 2.3% to 137.0%.

Death benefits and double indemnity benefits paid to beneficiaries during the year were higher than in 1970. The number of senior members over 80 years old receiving full refunds of their annual dues increased. Cash surrenders and dividends paid to members rose slightly over the previous year.

These favorable factors were offset by a:

1. decrease in the number of new members organized.
2. smaller amount of new insurance sold.
3. drop for the first time since the early 1930's in total members.
4. continuing decline in active or dues paying members.
5. reduction in dues income collected during the year.

Losses in active members have continued now for four years despite a larger full-time salaried organizer staff and increased organizing costs. At the end of 1971 we had over 5400 active members less than at the close of 1967. Last year we had both a loss in total membership and a decrease in dues income collected. Unfortunately, the same trend is continuing so far this year.

Our other major activities for the benefit of our membership particularly the publishing, printing, and Soyuzivka operations, followed patterns very similar to past years. SVOBODA and THE UKRAINIAN WEEKLY served our readers and our Ukrainian communities in the United States and Canada, as well as other parts of the world, loyally and effectively by keeping them informed about events that were of special interest to them and about the many issues that affected their daily lives. VESELKA, with its colorful and original art work, continued to serve the school children's needs. Volume II of "UKRAINE: A Concise Encyclopaedia" was marketed last spring and was immediately acclaimed by scholars and educators for its profound and learned contents. Soyuzivka maintained its position as the center of fraternal, educational, cultural, recreational, and sporting activities for our members and their friends throughout the year.

(Continued on page 4)

ЗВІТ ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА ЙОСИПА ЛИСОГОРА

(Продовження зі стор. 3-ої)

Наприкінці року ми мали 460 Відділів у 28-ох стейтах і в дистрикті Колюмбії в З'єднаних Стейтах і в сімох провінціях Північно-Західньої території в Канаді. На один стейт — Вайомінг — стало менше в Америці та на один більше в Північно-Західній території.

Стейтами з найбільшим числом членів були надалі Пенсильвенія, Ню Йорк, Ню Джерзі і Ілиной, у тій черзі. Ті стейти були теж передовими в тій самій черзі щодо нових зорганізованих протягом року членів.

Важливі головні точки наших дій, зиски і втрати наших організаційного й фінансового департаментів показані в наступній порівняльній таблиці основних статистичних даних за два минулі роки:

(Continued from page 3)

At the end of the year we had 460 branches operating in 28 states and the District of Columbia in the United States and in 7 provinces and the Northwest Territory in Canada. This was one state less, Wyoming, in the United States and an addition in Canada of the Northwest Territory.

States with the largest number of members continued to be Pennsylvania, New York, New Jersey, and Illinois in that order. These states also ranked in that same order in the number of new members organized during the year.

The important highlights of our operations and the gains and losses in our organizing and financial departments are shown in the following comparison of the vital statistics for the past two years:

	1971	1970	
No. of Branches	460	462	2
New members organized			
Life insurance	3457	4571	— 1114
ADD	599	681	— 82
Total members			
Life insurance	84,010	85,146	— 1136
ADD	4,356	4,063	+ 293
New Insurance in force			
Life	$5,434,000.	$6,329,000.	-- $895,000.
ADD	$2,995,000.	$3,405,000.	-- $410,000.
Total Insurance in force	$136,800,000.	$133,100,000.	+ $3,700,000.
Total Assets	$ 36,600,000.	$ 35,805,000.	+ 795,000.
Unassigned Surplus	$ 9,867,000.	$ 9,211,000.	+ $ 656,000.
Income from Dues --Life	$ 2,819,000.	$ 2,838,000.	- 19,000.
ADD	53,000.	48,000.	+ 5,000.
Investment Income			
Bond interest	$ 1,173,000.	$ 1,128,000.	+ 45,000.
Mortgage interest	548,000.	514,000.	+ 34,000.
Certificate loans int.	21,000.	20,000.	+ 1,000.
Other interest	13,000.	3,000.	+ 10,000.
Yield on investments	4.74%	4.61%	+ .13%
Certificate valuation	137.0%	134.7%	+ 2.3%
Mortality rate	57.22%	54.71%	+ 2.51%
CASH BENEFITS PAID TO MEMBERS			
Death benefits	$ 716,000.	$ 653,000.	+ $ 63,000.
Matured Endowments	$1,290,000.	$1,523,000.	- $232,000.
Indigent Fund Payments	31,000.	33,000.	- 2,000.
Cash Surrenders	230,000.	226,000.	+ 4,000.
Dividends	402,000.	399,000.	+ 3,000.
Members over 80 paid full annual dividends	959	878	+ 81
Secretaries awards	235,000.	270,000.	- 35,000.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

В організуванні нових членів у 1971 році ми були куди далі від цілей, що їх поставили собі на початку року. В остаточному висліді зорганізовано на 22 відсотки менше членів, як у попередньому році. Загальна сума проданого нового забезпечення на життя була також менша на кругло 14 відс. Перший раз за приблизно 40 років зменшилось число всіх наших членів. Зменшена сума членських внесків або активних членів на понад 2.000 — це була одна з наших найбільших втрат від початку 30-их рр.

Правда, не всі наші терени виявили упадок. 13 стейтів побільшили стан свого членства. Мериленд виявив найбільший зріст, побільшивши своє членство на 50 осіб. Західня Вірджинія придбала 15. Колорадо і Вашинґтон побільшили кожний по 10. З-посеред стейтів з більшим членством тільки Огайо і Мичиґен закінчили рік з незначним зростом. Пенсилвенія, Ню Йорк, Ню Джерзі, Іллиной, Коннектикат і Мессачусетс — всі обнизились. Канада, зменшившись на понад 50 відсотків щодо нового членства також закінчила той рік із загального знижкою, вперше за 40 років.

Наш департамент акцидентової забезпеки далі виявляв постійний зріст, дійшовши в цілості до понад 4,300 членів. Правда, число членів, зорганізованих у 1971 році, було на яких 80 членів менше, як у 1970 р.

Турботливий момент наших загальних втрат у членстві той, що вони прийшли не вважаючи на зріст організаційних коштів для наших репрезентантів і на інші видатки. Впродовж року зросли кошти радіоголошень та встановлено спеціяльні винагороди, включно з заплатою однорічного членства за грамоту Р-20, як нагороди переможцям у молодечих змаганнях у конкурсі за рисунки й інших турнірах, що їх уладжують Окружні Комітети й Відділи.

Маючи ціллю підбадьорити наших організаторів, щоб вони поліпшили висліди своєї організаційної праці на своїх теренах, встановлено бонус, базований на продукції за час від 1-го липня до 31 грудня. Однак, ніхто з організаторів не виконав квот, визначених для їх районів. Загальні кошти їхніх платень і подорожніх видатків зросли минулого року з 57,000 до 71.000 дол. Треба ще раз підкреслити, що маємо забагато Відділів, які не вміють організувати нових членів. Маємо теж аж надто велике число великих Відділів, які постійно організують замало членів.

Треба ще раз звернути увагу на факт, що теперішні методи праці організаційного департаменту щораз менше видайні. Стає чимраз виразніше, що забагато часу витрачається на звичайну канцелярійну роботу, на кореспонденцію і конференції. Не виявлено достатньої уваги до безпосередньої праці окремих Відділів, секретарів, місцевих організаторів. Керування організаторською працею з централі занадто загальникове, а праця в терені занадто ризиковна. Треба драстичних змін у плянуванні і реалізуванні в Головній Канцелярії, для сильнішої контролі щоденної праці організаторів і більш витонченого та фахового керування представниками в краю та місцевими і відділовими організаторами.

Мусимо теж рахуватися з фактом, що наші організаційні кошти зависокі у порівнянні з вислідами, що їх осягається і, якщо не буде значного зросту у числі нових членів і забезпеченевих фондах, то будемо примушені зредукувати такі видатки.

ORGANIZING DEPARTMENT

The organizing of new members in 1971 was well below the goals that were set at the beginning of the year. The final result was 22% less members organized than in the previous year. The total amount of new life insurance sold was also lower by approximately 14%. For the first time in nearly 40 years we had a decline in total members. The drop in dues paying or active members totaling over 2000 was one of largest such losses since the early 1930's.

Not all of our areas showed declines, however. Thirteen states added to their total membership. Maryland had the highest gain with an increase of 50 members. West Virginia gained 15. Colorado and Washington increased by 10 each. Of the states with larger memberships, only Ohio and Michigan ended the year with slight increases. Pennsylvania, New York, New Jersey, Illinois, Connecticut, and Massachusetts all declined. Canada, with more than a 50% drop in new members, also ended the year with an over-all decrease for the first time in over 40 years.

Our Accidental Death and Dismemberment Department continued its consistent growth patters with a total of over 4,300 members. The number organized in 1971, however, was approximately 80 members less than in 1970.

The disturbing part about our over-all losses in membership is that they were incurred despite increased organizing costs for field representatives and organizing activities. During the year radio advertising was increased and special awards were established including one year paid-up P-20 certificates of membership as prizes to Juvenile contest winners in various drawings at events sponsored by Soyuz Districts and branches.

To encourage our field organizers to improve organizing results in their areas a bonus arrangement based on production was established for the second half of the year from July 1 to December 31. However, none of the field men attained the quotas set for their regions. The total cost for these salaries and travel expenses for the year increased from $57,000 to $71,000.

It must be underscored again that we have too many branches that fail to organize any new members. We also have an excessive number of larger branches that consistently organize too few members.

Mention again must be made of the fact that the present operating methods of the organizing department are becoming less and less effective. It is more and more apparent that too much time is wasted on routine paper work, excessive correspondence, and conferences. Not enough concentration is placed on direct field work with individual branches, secretaries, and local organizers. The direction of organizing activities from the Home Office is too general and the field work is too haphazard. There is need for drastic changes in planning and follow-through at the Home Office, for firmer control of the day-to-day performance of field representatives, and more sophisticated and professional guidance of field representatives and local and branch organizers.

We must also reckon with the fact that our organizing costs are too high for the results that are being attained and unless there are substantial increases in new members and insurance amounts, we will be forced to make reductions in such expenditures.

ФІНАНСОВИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

Загальний фінансовий стан нашого Союзу значно покращав, дармащо ми мали деякі невдачі. Загальний прибуток з усіх джерел перевищив 5,400.000 дол. Видатки були приблизно на 4,600,000 дол., так що у висліді чистий зиск був близько 800.000 дол. Надвишка або непризначені фонди зросли на більше, як 650.000 дол., але коло 175,000 дол. з цієї суми прийшло з підвищеної вартости канадійського доляра.

Загальний дохід з інвестицій зріс на 90.000 дол. Це включає відсотки кругло 78,000 дол. з морґеджової позички на будову, уділеної нашою будівельною корпорацією. Зріс дохід з відсотків від усіх наших інвестицій на 0.13 до 4.74 відс. Вартість наших союзових грамот зросла до 137 відс., зиск на 2.3 відс. у порівнянні з 1970 р.

Нові морґеджі, признані нашим членам у минулому році, досягли суми поверх 300.000 дол. Будівельна позичка нашій допоміжній корпорації на новий будинок нашої централі зросла понад 1,200.000 дол., довівши цілу суму тієї позички, включно з готівкою і відсотками, до поверх 1,500.00 дол. Ця позичка приносить річний відсоток на 10 відсотків. Будівельна корпорація позичила додаткових 600.000 дол. безпосередньо від „Комершел Трост Компані оф Ню Джерзі" за річними відсотками від 4½ до 6 відс., залежно від усталеної позичкової стопи. Ми могли отримати таку низьковідсоткову позичку тому, що вона ґарантована Союзом і частину наших бондів визначено на покриття. Наш плян — продовжувати фінансувати балянс коштів будови таким самим способом, так, щоб користати з можливо найнижчої відсоткової стопи.

Наші забезпеченеві інвестиції включили короткотермінові державні бонди, ґарантовані акції, інвестиції у нерухомостях, банкові уділи і акції (шери і стаки). Вартість шерів і біржових акцій зросла. Інвестиційні уділи в нерухомостях продається за знижену ціну.

Наші канадійські інвестиції осягнули в цілості понад 5,000,000 дол. або 14 відсотків усіх активів. Приблизно 3,800.00 дол. інвестовано в бондах. Понад 3,100.00 тих бондів далі здепоновано в Канадійському Департаменті Забезпечення згідно з їх правилами.

Наші морґеджові позички, яких є приблизно 500, вміщені в 17 стейтах Америки і 3-ох провінціях Канади. Вони становлять поверх 7,500,00 дол. з 1,300,000 або 18 відс. інвестованими в Канаді. Впродовж року ми зголосили уневажнення 4-ох позичок внаслідок неплачення відсотків ні рат. З кінцем року ми мали дальших 5 морґеджових позичок з незаплаченими відсотками за поверх 3 місяці. Дві позички у Канаді, а три, з яких одну має церква, знаходяться в З'єднаних Стейтах. На 31 грудня 1971 року ми були власниками чотирьох будинків в Нюйоркській дільниці Бронксу, що їх ми дістали внаслідку уневажнення несплачуваних позичок. Від того часу три з них продано з утратою.

Загальні оперативні видатки у 1971 р. були нижчі, як у 1970 р. Проте, коли ми виключимо конвенційні кошти у 1970 р., то кошти з 1971 року були насправді вищі. Звишка була наслідком підвищених платень, платень організаторів і організаційних коштів, пенсійного фонду, вплати на Блю Кросс і Блю Шилд, коштів друку, коштів актуарій і канадійських податків від прибутку та членських внесків.

Не вважаючи на натиск на наші Відділи, щоб вони своєчасно присилали вплачені членські внески, ми мали знову труднощі з колекціонуванням від невеликого числа Відділів, які є постійно пізніми платниками. Зроблено перший крок, щоб змеханізувати нашу бухгальтерію і книговодство закупном нових машин для нашого фінансового департаменту. Пані Дячук наглядала над усіма приготуваннями до тих змін включно з вишколенням персоналу. Вона виготовила всі наші морґеджові документи аж по нинішній день.

Закінчено наш Пенсійний Плян із „Пруденшел Іншуренс Компані оф Америка". Ми заплатили понад 62.000 дол. на той плян і маємо законтовану в наших книжках резерву на 289,031 дол., що її у належному часі перенесено до „Пруденшел".

РЕКОРДОВИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

Найважливіша частина успішної братської організації віддавала далі добрі послуги членам. Наш рекордовий департамент виконував свою працю зразково. Кожного місяця негайно виготовлювано нові членські грамоти. Всі акти доведені впорядковано по нинішній день, а щоденна кореспонденція з Відділами й окремими членами проводиться якнайгладше в усіх випадках.

Виготовлення понад 80.000 дивідендових чеків переводилось акуратно і негайно. Статистичні інформації, потрібні для зладження річного звіту для стейтів і провінцій, приготовлено скоріше, як у минулих роках, і ми могли виготовити ті звіти перед остаточним терміном.

Наш віце-президент і рекордовий секретар Володимир Сохан причинився до тих вислідів свого департаменту, присвячуючи щотижня додаткові години праці. Його беззастережна й ентузіястична відданість Союзові та його зобов'язанням уможливила віддавати найкращі послуги нашим членам впродовж усього року.

(Продовження буде)

FINANCIAL DEPARTMENT

The over-all financial position of our Association improved substantially even though we did have some setbacks. Total income from all sources exceeded $5,400,000. Disbursements were approximately $4,600,000 resulting in an increase in our total assets of nearly $800,000. Surplus or unassigned funds grew by more than $650,000 but approximately $175,000 of this amount was due to the higher value of the Canadian dollar.

Total investment income rose by $90,000. This included interest of approximately $78,000 on the construction mortgage loan to our building corporation. The yield on all of our investments increased .13% to 4.74%. The valuation of our insurance certificates climbed to 137.0%, a gain of 2.3% over 1970.

New mortgages granted to our members during the year totaled over $300,000. The construction loan to our subsidiary corporation owning the new headquarters building was increased by over $1,200,000. bringing the total amount of this loan, including principal and interest, to over $1,500,000. This loan bears interest at the rate of 10% per year. The building corporation also borrowed an additional $620,000 directly from the Commercial Trust Company of New Jersey at an annual interest rate ranging from 4½% to 6% depending upon the existing prime rate. We were able to obtain this low rate because the loan is guaranteed by Soyuz and certain of our bonds are pledged as collateral. It is our plan to continue to finance the balance of the cost of construction in the same manner so as to take advantage of the lowest possible interest rate.

Our new security investments included short term U.S. Treasury bills, mutual funds, real estate investment trust shares, and stocks. The mutal fund shares and the stock have increased in value. The real estate investment trust shares are selling at a lower price.

Our Canadian investments total over $5,000,000 or 14% of the total assets. Approximately $3,800,000 is invested in bonds. Over $3,100,000 of these bonds continue on deposit with the Canadian Department of Insurance in accordance with their regulations.

Our mortgage loans numbering approximately 500 are placed in 17 states in the United States and 3 provinces in Canada. They total over $7,500,000 with $1,300,000 or 18% invested in Canada. During the year we instituted foreclosure proceedings of four loans because of non-payment of interest and amortization. At the end of the year we had five other mortgage loan with interest due and unpaid for more than 3 months. Two loans are in Canada and the remaining three, one of which is a church, are in the United States. On December 31, 1971, we owned four buildings in the Bronx area of New York City which had been acquired by forcelosure of mortgages. Since then three of them have been sold at a loss.

The total operating disbursements for 1971 were lower than in 1970. However, if we exclude the convention costs that were paid in 1970, the 1971 costs were actually higher. This increase was due to higher salaries, organizer's salaries and travel expenses, pension costs, Blue Cross and Blue Shield expenditures, printing costs, actuarial costs, and Canadian income and dues taxes.

Despite added pressures on our Branches to forward dues on time we continued to have difficulty with collections from a small number who were consistent late payors. The first step to mechanize our accounting and bookkeeping procedures was made with the purchase of new equipment for the financial department. Mrs. Diachuk is supervising all the preparations for the changes including the training of our personnel. She is also bringing all our mortgage documents up-to-date.

Our Pension Plan with the Prudential Insurance Company of America was finalized. We have paid in over $62,000 into this plan and have a reserve set-up on our books of $289,031, which will be transferred to Prudential in due time.

RECORDING DEPARTMENT

The most important ingredient in a successful fraternal society is continued good service to members. Our recording department fulfilled this function in an exemplary manner. Each month new membership applications were processed promptly All records were continuously kept up-to-date and the daily correspondence with branches and individual members was handled expeditiously on all occasions.

The processing of over 80,000 dividend checks was completed accurately and promptly. The statistical information needed for the preparation of the Annual Report that we file with the States and Provinces was prepared earlier than in past years and we were able to complete the statement well before the deadline date.

Our Vice President and Recording Secretary Mr. Walter Sochan, contributed to these accomplishments of his department by devoting many extra hours of work each week. His complete and enthusiastic dedication to his Soyuz tasks and responsibilities made it possible to provide our members with maximum service at all times during the entire year.

(To be continued)

У Західній Німеччині вперше обрано жінку на президента парляменту

Бонн. — 13-го грудня ц. р., у Західній Німеччині, вперше обрано жінку, Анну Марію Ренґер - Лонкаревіч на президента до нижчої палати Бундестаґу (праляменту) 438-ма голосами із усіх 516. Останньо вона була провідником в леґіслятивній каденції Соціял - Демократичної Партії. Анна Марія Ренґер - Лонкаревіч від 1945-1952 рр. працювала секретаркою голови Соціял-Демократичної Партії, Курта Шумахера і вона вважає себе пересмницею його політичних напрямів, заявляючи, що все, що вона досі осягнула у політичній кар'єрі — його заслуга. У своїй інавґураційній промові вона зразу зазначила, щоб її титулувати не президентом, а президенткою парляменту. Вона заявила, що буде обстоювати позиції жіночої рівноправности й продовжуватиме політичну лінію свого попередника Каі фон Гасселя, зокрема в напрямі реформ в парляменті. Вона ствердила, що вже сам факт обрання жінки на пост президентки парляменту свідчить про те, що заникають давні, заскорузлі пересуди відносно позиції жінки в суспільно - політичному житті і входить в життя поступова ґрадація у підвищенні жінок на провідні становища. Новообрана президентка зовсім не скриває своїх консервативних поглядів й вона і її чоловік Алeксандер Лонкаревіч, колишній юґославський дипломат — є виразними речниками антикомунізму.

На станції Чоп є „Музей митної служби" КҐБ

Київ. — Унікальний музей відкрився на станції Чоп, що лежить на території Української ССР на кордоні з Чехо - Словаччиною — „Музей митної служби", яку провадять спеціяльні підібрані частини КҐБ та армії. Вздовж стін тісно стоять шафи, на яких за шклом показані експонати того музею. Між ними — довга мітла, яку відібрали совєтські прикордонники „в одного ловкача, що поспішав в ізраїльський „рай" — у тій мітлі в держаку були золоті браслети, намисто, годинники, перстені тощо. „Молодь України" з 7 грудня розповіла, що в музеї на станції Чоп можна побачити електричну бритву „Харков", у якій була виявлена „начинка" із золота й срібла. Там же виставлено, як посвідчення й документ „злочину", золотий хрестик із написом „Мейд ін Амеріка". Між експонатами є також одна цитрина, зроблена з ґуми, яку хотів перевезти до СССР закордонний турист і яку було сконфісковано. Її знайшли між десятком цитрин, чи, як пише з московського „Молодь України", „лимонів", і в ній були напаковані „іноземні гроші". Газета залякує читачів та можливих туристів: „Працівники совєтської митниці пильно стоять на сторожі державних інтересів, і як би не хитрували різні „візитери", контрабанда не пройде".

ЩО ПИШУТЬ ІНЦІ

Побажання дуже на часі

У вінніпезькому „Новому шляху" з 16 грудня появилася стаття Ярослава Гайваса н. т. „Навчімся забувати", у якій автор заторкує нездорове в нашому громадському і політичному житті явище взаємної інкримінації, обвинувачень і т.п., в основі чого лежать такі чи інші недоліки і помилки минулого, давня політична боротьба. Привід до написання цієї статті дали матеріяли, що стосуються проблеми УПА та конфлікту між окремими групами ОУН, що були опубліковані на сторінках преси цих ОУН. Автор негативно оцінює таку „полеміку", вважаючи, що про багато справ і речей треба вміти забувати.

Я. Гайвас пише, що „коли ОУН-івці почнуть ,черпати' свої аргументи з минулого і там шукати доказів на свою рацію і нерацію інших, то неминуче дійдуть до братовбивств і інших трагічних подій вчорашнього дня". Автор робить висновок, що врешті час „минуле залишити минулому, а творити сучасне, виходячи з існуючих потреб, прагнень і сил". Очевидно, не йдеться тут про те, щоб помилки виеліміновувати з пам'яти, але про те, щоб до минулого в нас підходили максимально об'єктивно, критично, але не відкликатися до тих фактів минулого, які нас можуть роз'єднувати і послаблювати в нашій боротьбі за майбутнє.

Українські коляди на телевізії в Огайо

Клівленд (Р.Т.). — Як щороку, українців північного Огайо матимуть нагоду також і цього року побачити і почути телевізійний концерт колядок. Авдиція буде передавана на клівлендському каналі 5 (АВС) перший раз в неділю 24-го грудня від год. 9.00 до 9.30 ранку; другий раз в суботу, 6-го січня від год. 1.30 до 2.00 по полудні. Координатор авдиції Роман Косараба, мистецьке оформлення артист - маляр Роман Раковський, коментатор Дарія Голубець-Якубович. Співає мішаний хор „Дніпро" при акомпаньяменті оркестри, диригент Євген О. Садовський.

Почуваю себе до обов'язку подякувати
Шановному Докторові
БОРИСОВІ ФИЛИПЧАКОВІ
за непересічне переведення операції і за добірно-професійне пооопераційне піклування в шпиталі.
Нехай Всевишній благословить цінні руки
Хірурга ще на довгі роки.
ІРИНА ШРАМЕНКО з Родиною

З нагоди 80-річчя народин і 45-ліття шлюбу
наших Дорогих Вуйків
ОСИПА і МАРІЇ ВЕРЕЖНИЦЬКИХ
жертвуємо на Центр Українських Студій
в Гарварді
500.00 долярів.
ІВАН і МИКОЛА КОРОПЕЦЬКІ
з РОДИНАМИ

„Антиісторизм" тривожить КПСС

„Літературна Україна" з 12 грудня опублікувала інформацію про „об'єднані" збори „комуністів партійних організацій при редакціях журналів „Вітчизна" та „Всесвіт". Інформація появилася під багатомовним наголовком „Проти антиісторизму в літературі", що вказує на те, що центральною проблемою, яка була дискутована на цих зборах, були думки зі статті О. Яковлева „Проти антиісторизму", друкованій в центральній совєтській пресі та республіканських газетах. В „Літературній Україні" наводяться також становища учасників дискусії на тему „антиісторизму в літературі".

„Поява цієї публікації — сказав у виступі П. Мисник, — зумовлена назрілою потребою, адже останнім часом з'явилися художні твори, в яких відчувається втрата клясових орієнтирів, дається взнаки суб'єктивізм і одверте нехтування історичною правдою. Критик назвав твори, в яких, на його думку, виявилися ці вади: „Посол урус-шайтана" В. Малика, „Меч Арея" І. Білика. П. Мисник спинився й на останньому романі П. Загребельного „Смерть у Києві", в якому, твердить він, дещо прикрашено образ князя Юрія Долгорукого... Стаття О. Яковлева, — сказав Д. Павличко, — дуже потрібна. Вона дає чіткі орієнтири... В наших плянах — надрукувати грунтовні й доказово викривальні статті про ідеологів сучасного буржуазного світу, а разом і матеріяли, присвячені актуальним питанням боротьби з націоналізмом у різних країнах".

Згадана стаття О. Яковлева, яка тепер є предметом обговорювання на партійних зборах працівників літератури, була критично проаналізована у „Свободі" (М. Сосновський: „Нові тенденції в СССР", 7-8 грудня).

Відбувся конґрес французьких комуністів

Париж. — 17 грудня тут закінчився 20-ий конґрес Французької комуністичної партії, яка числиться найбільшою комуністичною партією у світі поза СССР. Конґрес обрав генеральним секретарем Жоржа Марше, який від 1969 р. був виконуючим обов'язки генерального секретаря у зв'язку з хворобою Валдека Рошета, генерального секретаря обраного на 19 конґресі партії. В працях Конґресу приймали участь офіційна делеґація КПСС під проводом М. А. Суслова, члена Політбюро і секретаря КПСС. В склад делеґації входили: Я. П. Рябов, перший секретар Свердловського обкому КПСС і кандидат в члени ЦК КПСС та Н. К. Кириченко, перший секретар Кримського обкому партії в Україні. На Конґрес прибули також делеґації всіх інших компартій світу. Коментуючи цей Конґрес, московська „Правда" пише, що французька компартія за минулі роки „добилася успіхів в об'єднанні демократичних сил в боротьбі за здійснення важливих соціяльних завдань, які стоять перед країною". В останньому часі провід французької компартії поклав наголос на притягнення до партії молодих французів, що знайшло своє віддзеркалення вже на цьому Конґресі, де пересічний вік делеґатів був 33 роки.

У міських парках вже засвічені ялинки

Ню Йорк. — У всіх п'ятьох дільницях великого Ню Йорку управління парками засвітило велетенські, прикрашені різнокольоровими лямпочками, святкові ялинки. Минулого тижня була засвічена найголовніша ялинка у цілій країні — поблизу Білого Дому у Вашинґтоні, привезена із стейту Вашинґтон. У Ню Йорку, в парку навпроти Сити Голл, посадник міста Джон Ліндзі засвітив велику ялинку, висотою в 57 стіп. При тому хор школярів співав різдвяні колядки. Дж. Ліндзі в кінці церемонії побажав усім присутнім і неприсутнім Веселих Свят і щасливого Нового Року. Велику й гарну ялинку засвічено також поблизу Рокефеллер Центру та в кількох інших місцях Ню Йорку на Манґеттені. Деякі великі крамниці прикрасили стіни домів у формі барвистих ялинок.

121 Відділ відзначив 40-річчя, вшанував урядовців

Ром, Н. И. (В. З.) — 9-го грудня 1972 р. у приміщеннях Американсько - Українських Ветеранів Клюбі при 208 Канал вул., тут відбувся потрійний ювілей: 55-річчя заснування 121-го Відділу УНС св. Михаїла, заснований 11 листопада 1917 р. майже постійним його урядником Василем Чуйком, який спочатку був секретарем на протязі 15 років. Після ненадійної втрати свого сина, В. Чуйко відійшов від активности свого Відділу, але після 17-ти років знову перейняв у Відділі функцію касира по сьогоднішній день. Василь Чуйко має за собою 40 літ праці для Відділу, його членів та української громади в Ромі. Із початком наступного нового року він відходить на емерароку він відходить на емерити.

Не менш активним у 121-му Відділі був й Александер Гадз. Прибувши до Рому із Чикаґівської околиці де вже набув знання відділового урядника, зразу включився в працю 121-го Відділу. У 1932 р. його вибрано фінансовим секретарем й цей обов'язок він виконував аж до вересня ц. р. На протязі 40 років секретарської праці А. Ґадз зорганізував сотні членів та вклав чимало української громадської праці. По втраті дружини А. Ґадз у вересні ц. р. передав секретарство наступникові Василеві Кобіто. Надіємось, що молодий і енерґійний В. Кобіто також буде йти за вказівками попередника до визначеної союзової мети, за допомогою енерґійної п-і Т. Грещук, голови Відділу.

55-літній ювілей 121-го Відділу УНС в Ромі та 40-літній ювілей союзових піонерів пп. В. Чуйка і А. Ґадза відбувся у формі величавого бенкету із понад 300 присутніми. Прийшла родина, прийшли приятелі свої й американці, щоб достойно вшанувати заслужених громадських діячів.

Головним промовцем бенкету був заповіджений приїзд головного предсідника п. Иосипа Лисогора. Але з уваги на несприятливу погоду всі літаки в сторону Рому були відкликані. В останній хвилині п. предсідник передав телефонічно всі обов'язки до виконання головному радному Володимирові Запаранюкові, що був присутнім на бенкеті.

В. Запаранюк привітав в імені Головного Уряду УН-Союзу піонерів пп. Василя Чуйка й Александра Гадза та подякував їм за 40-літню працю, що принесла користь для 121-го Відділу, його членству та українській спільноті в Ромі.

Привітав всіх членів з їхнім 55-літним ювілеєм та подав кілька корисних прикладів, з яких члени користають в УНСоюзі, як: союзові видання, відпочинкова оселя Союзівка та ряд інших привілеїв. Закликаючи тих, які ще не є членами У-НСоюзу, щоб ще в цьому році стали його членами. На кінець вручив почесні грамоти УНС за довголітню працю пп. В. Чуйкові, А. Гадзові та В. Губалеві.

До слова був запрошений обласний організатор Василь Оріховський, який говорив про організаційні справи.

Програмою бенкету проводив Василь Кобіто. Він представив Алек. Шмокалюка — голову 39-го Відділу, п. Івана Пиндуса — секретаря 39-го Відділу, та Миколу Велича секретаря 317-го Відділу із Сиракюз. Представлено місцевих церковних й громадських діячів.

Мистецьку частину вечора виконали дві учительки музики із Ютики Наталка Міллер-Топольницька і Галина Ґнап. При акомпаньяменті ґітари виконали кілька пісень легкого жанру, як „Червоні маки", „Мої ясени", „Я сьогодні від вас від'їжджаю", „Києве мій", „Рушничок", „Ой чорна я си чорна", „Циганочко моя", „Ой заграли музиченьки" та в'язанку українських пісень. Після кожної пісні присутні обдаровували наших молодих членок Союзу рясними оплесками. Це вже третій їхній концерт на союзових імпрезах. На закінчення відбулася забава з танцями до пізньої ночі.

ЩЕ ПРО НАРАДИ РЕЗОЛЮЦІЙНОЇ КОМІСІЇ УККА

Ню Йорк. — У „Свободі" з 12-го грудня повідомлено про кінцеві наради обраної XI. Конґресом Українців Америки Резолюційної Комісії, під час яких оформлено схвалені Конґресом у принципі резолюції. У цих нарадах, крім згаданих у повідомленні, взяв участь редактор „Українського Квартальника" д-р Володимир Душник, а редактор „Народної Волі" Василь Модрич-Верган, бувши в тому дні перешкодженим, передав свої повновласті Резолюційній Комісії.

ЧОМУ ЗАХИТАЛАСЯ ВІРА МОГО ЖИТТЯ?

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ти на першому місці націюдержаву з її навіть екзильним урядом, відтак СКВУ і крайові централі, далі своє політичне середовище чи партію. У нас все іде якраз в противному порядку. Насамперед партія чи організація, далі крайові централі і аж на сірому кінці СКВУ та УНРада. Найвищий час змінити такий спосіб думання, якщо хочемо дійсно наблизити час вимріяного визволення України. Так повинен думати і поступати націоналіст - державник.

К. Фіцик
Ст. Кетринс, Канада

ВАЛЕРІЙ ЧАЛІДЗЕ В АМЕРИЦІ

(Продовження зі стор. 2-ої)

ципу. Відомо, що в'язень Бурмістрович одержав посилку з Ізраїлю. Висилаючи посилку, треба за нею слідкувати, згідно з міжнародними поштовими законами. Коли б це було явище масове, тоді над ним мусіли б застановлятися представники совєтської влади.

П.: Як можна допомогти ув'язненим в СССР? Чи допомагають демонстрації?

В.: Зацікавлення в'язнем, розголос його імени і його справи, за яку він сидить — може завжди допомогти. Кожний прояв в обороні людських прав є, безсумнівно, дуже важливий. Оборона політичних в'язнів — це справа універсальна.

П.: В „Ню Йорк Таймс" ви писали, що під тиском можна витягнути з людини зізнання? Як ви пояснюєте заломання Петра Якіра?

В.: Якщо під тиском у людини можна вимусити зізнання, це ганьба не для ув'язненого, а для тих, які доводять до цього. Петро Якір сидів 18 років у сталінських таборах. Якщо він заломився — це є доказом, що людина не може витримувати безмежно. Це ганьба для тих, які його до цього допровадили.

П.: Чи ви боїтеся, що після повороту вас можуть заарештувати?

В.: Так!

П.: Які є вигляди на застосування людських прав в СССР?

В.: Я виїздив з СССР із гірким почуттям. Перед від'їздом бачив багатьох приятелів. Не знаю, чи побачу ще їх, коли повернуся. Мені здається, що багатьох заарештують.

П.: Чи супроти вас був якийсь тиск в СССР?

В.: Я не розумію, що це таке тиск. Але були в мене дрібні справи — допити, обшуки.

П.: Чи можете описати, як вас допитували?

В.: Обшуки відбувалися у мене вечорами, допити — вдень. Часто я потрапляв до культурних КҐБ-істів, а часом... було не дуже приємно...

П.: Чим ви пояснюєте масові арешти в Україні в 1972 році?

В.: А чим ви поясните масові арешти і репресії в 1972 році в Москві?

З Вашинґтону д-р В. Чалідзе виїхав 7 грудня до Ню Йорку, де мав дальші виступи. З кінцем грудня В. Чалідзе мав би повернутися назад до Москви, але представник совєтської амбасади відібрав йому совєтський пашпорт.

З великим жалем повідомляю
Шкільних Товаришок і Знайомих,
що дня 25-го листопада 1972 року померла
на Рідних Землях у Львові
Незабутня Шкільна Товаришка

бл. п.
САВИНА СИДОРОВИЧ

учителька і останньо науковий працівник Музею Народнього Мистецтва у Львові.

У великому смутку —
шкільна товаришка ГАННА Д. РАТИЧ

Замість квітки на її могилу зложила даток 10.00 дол. на Музей СУА.

Ділимося сумною вісткою, що 8-го грудня 1972 р. упокоїлася в Бозі на 84-му році життя

бл. п.
МАРІЯ КИЧУРА

бувша учителька з Перемишля.

ПОХОРОН відбувся 12-го грудня 1972 року в Ню Гейвен, Конн.

В глибокому смутку —
ОЛЕНА ГОЛОВІД — сестра з Ріднею

УПРАВА ГУРТКА ПЛАСТПРИЯТУ в НЮ ЙОРКУ складає щиру подяку жертводавцям, котрі зложили на фонд „Потребуючим Дітям" — на пластові табори.
Замість квітів, та крім квітів на свіжу могилу

бл. п. ВІРИ з ДЗЕРОВИЧІВ СОБОЛТИ:

Працівники Українського Народного Союзу й Видавництва „Свобода" в Джерзі Сити	$76.00	Л. Голінатий	$25.00
Галя Дармограй	25.00	Н. Онишкевич	20.00
Марія і д-р Кость Панківський	10.00	Е. Храплива	10.00
П. Богданський	25.00	Н. Н. (неназвані)	15.00
Б. Джерович	25.00	Анна, Мотя, Юрко Занко	15.00
В. Зарицький	10.00	Ірина і д-р Осип Любчаки	50.00
		Гурток Пластприяту в Ню Йорку	25.00

З приводу смерти
бл. п. ІРИНИ ВОЛОДИМИРИ ДЕМЦЮХ-ЛЕВИЦЬКОЇ
зложили:

Лідія Благітка	$5.00	Ольга Крижанівська	$5.00
Ірина Благітка	5.00	Софія Соколишин	5.00

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п.
д-ра БОГДАНА ЯРОСЛАВА ЛЕВИЦЬКОГО
— бувшого Голови Гуртка Пластприяту в Ню Йорку,
зложив:

Гурток Пластприяту в Ню Йорку $25.00

ЧОТИРИ ДНІ В ЧИКАҐО

Репортаж Леоніда Полтави

(8)

На сходинах емеритів

Разом із п. І. Іванчуком котимо його рухливим „Фольксваґеном" з долини міста до найбільшої Української Околиці при Чикаґо евеню. Гарний день, гарний настрій, коли б тільки не втома.

У домі Союзу Українок Америки при 2218 Чикаґо евеню застаємо незвичайну картину: за довгим столом, накритим чистими скатертинами і заставленим печивом та чаєм і кавою — сидять старші громадянки і громадяни, а голова Гуртка Українських Емеритів п. Захар Федоренко розповідає зібраним понад 40 присутнім про Перше Листопада в Західній Україні та про значення того Чину. Очевидно, наш „антитатарський" несподіваний наскок збентежив зібраних. Вони оплесками вітають п-і Гленн Джіку і інших гостей, яких представив інж. Юрій Дячишин.

П-і Гленн Джіка інформує зібраних старечьких, незвичайно милих, скромно і так по-святковому акуратно зодягнених людей, про завдання й можливості, які дасть їм аґенція „Екшен", зокрема „Віста" з її добровольцями. Вона підкреслює, що ідею співпраці з етнічними групами в Чикаґо, у стейті Іллиной та в шести інших стейтах висунув Мирон Куропась — і присутні гаряче аплодують і промовці і йому, хоча дир. М. Куропась не зміг через обов'язки сюди прибути. Багато з присутніх знайомі особисто із інж. Ю. Дачишином, який триматиме з українською спільнотою зв'язок та буде посередником із „Вістою", і з п. І. Іванчуком, — обоє також коротко промовляють. Радісні усмішки і вдячні погляди спостерігаємо ми серед слухачів, оцих сивих голубів і голубок, яких вітри воєн та недолі занесли в далеку країну, але які не повинні тут бідувати чи почувати себе самотніми й покинутими. До уваги збоку нашої спільноти, до уваги церков, суспільно-допомогових і харитативних українських організацій тепер долучується увага Америки! Це щось, для чого варто й постаріти!.. „Якщо ви опинитесь у лікарні серед людей інших етнічних походжень, скажіть нашому добровольцеві з „Віста", і ми постараємося, щоб лікарня помістила вас у кімнаті, де є ваші земляки, які розмовляють українською мовою, як і ви", — інформує п-і Гленн Джіка зібраних. „Ми будемо мати 10 різномовних груп добровольців — у „Віста", в організації, яка покликана вам допомагати усіми можливими способами".

До учасників сходин емеритів коротко промовляли гості, яким потім подякував доброю англійською мовою сотник Танцюрак; виступали коротко й інші старші громадяни, а їх промови й побажання перекладали для представниці губернатора стейту Іллиной п-і Гленн Джіки, інж. Ю. Дачишин та І. Іванчук. Потім — подяка за увагу до старших, яку висловив голова Гуртка Емеритів п. Федоренко, спільне фото на згадку, яке зробив наш новий приятель

Інж. Ю. Дачишин, п-і Гленн Джіка та п. Іван Іванчук з рамени „Акції" на зустрічі з українським старшим громадянством у домі Союзу Українок Америки в Чикаґо

Джордж, і прощання, бо пружини часу підганяють кожного. З нашими старенькими залишилися інж. Ю. Дачишин і п. І. Іванчук — вони з ними далі будуть співпрацювати; не йдеться тут про ще один „велфер", а про шляхетну поміч людям, які її заслужили.

Гурток Українських Емеритів існує при Т-ві „Самопоміч" у Чикаґо, має понад 120 членів, на сходини прибувають 30-40 осіб,, деякі змушені бути вдома: одні через стан здоров'я, інші через надто похилий вік, ще інші — видають забагато із своєї скромної пенсії на ліки, щоб кудись поїхати. На зборах, які ми щойно відвідали, головною темою був Листопадовий Зрив у Львові. Там були кілька Українських Січових Стрільців, та й сам голова Гуртка Захар Федоренко — Український Січовий Стрілець, можливо й старшина, лиш про те не сказав — у нього вигляд, мова і чоло полковника.

Комітет Громадської Дії в Чикаґо

Заходимо до будинку з великим написом англ. мовою „Український Книжковий Центр", при 2226 Захід Чикаґо евеню, знайомимось із його власником — видавцем і редактором „Овиду" п. Миколою Денисюком, приємно усміхненим, привітним і — відразу помітно — діловим чоловіком. Заки почати розмову про видавництво й видавничу діяльність, занотовою розповідь ред. М. Денисюка про Комітет Громадської Дії в Чикаґо.

Отже: Комітет Громадської Дії в Чикаґо постав у 1968 році, а в минулому році організаційно завершився. До Комітету належать 94 церковно-релігійні організації з усіх 7-ми парафій Митрополії Чикаґа та всі загально-громадські організації, молоді, жіноцтва й інші. Комітет очолює голова Михайло Панасюк (із ОДВУ), його заступники — інж. Роман Бігун (із ООЧСУ), дир. Омелян Плешкевич і п-і Любослава Шандра; секретарі — д-р Іван Лисейко і д-р Ігор Микитюк, фінансовий референт дир. Петро Семків.

— Комітет Громадської Дії в Чикаґо поєднав, — розповідає ред. М. Денисюк, — усі загальногромадські чинники, у тому й церковно-релігійні, за виключенням, покищо, українців-євангеликів. — Співрозмовець наводить кілька прикладів з діяльности Комітету, в тому й проведення збірки на Патріярший Фонд, яка відбувається за благословенням Верховного Архиєпископа УКЦеркви Кардинала Иосифа Сліпого.

Видавництво М. Денисюка

Така цю людина: замість найперше розповідати про своє видавництво — розповів про загальногромадську установу. Але кореспондент розпитує, і ось що довідався, сидячи в гарно обладнаній полицями з книжками й декораціями книгарні під назвою „Український Книжковий Центр".

Ред. Микола Денисюк зайнятий у видавничій справі вже 32 роки. Розпочав працю в цій важливій для нашої культури ділянці ще в Кракові, де був заступником директора Українського Видавництва в 1939 р., потім був співзасновником книгарні-гуртівні „Овид" у Львові (ось чому й журнал має назву „Овид"- — традиція!); потім мав власну книгарню з прекрасною назвою „Роксоляна" в Інсбруці в Австрії, а переселившись із дружиною п-і Любомирою, своєю надзвичайною помічницею до Арґентини, заснував там українське видавництво та розпочав видавати журнал „Овид", став членом Книжної Палати Арґентини (до якої належать лише 70 видавців з усієї країни!) В Буенос Айресі Видавництво Миколи Денисюка опублікувало завжди в гарному оформленні 24 українські видання, і всі кількатисячним накладом, між ними „Марію" У. Самчука і його ж „П'ять по 12-ій", спогади проф. Є. Онацького „У Вічному Місті", Дарії Ярославської „Полин під ногами" та багато ін., в тому й переклад з арґентинського клясика на українську мову, про що потім писала вся арґентинська преса — „Дон Секундо Сомбра" Ґуральдеса.

З книгарні відчинені двері, що ведуть до іншої великої кімнати, де видко лінотип та інші друкарські машини. Там друкується популярний журнал „Овид" і книжки. Видавництво Миколи Денисюка вже зробило цінний вклад в історію української літератури і, одночасно, друку поза межами України, випустивши в Чикаґо в зразковому виданні 14 томів „Творів" Т. Шевченка (накладом понад 4.000 примірників), трилогію Богдана Лепкого „Мазепа", „Хризантеми" Уляни Карвченко, твори Наталени Королевої, Юрія Тиса-Крохмалюка, З. Дончука, покійної Софії Парфанович та багатьох інших.

— Тепер закінчуємо друкувати працю проф. д-ра Володимира Кубійовича „Історія Українського Центрального Комітету". Перший том охоплює період до вибуху німецько-большевицької війни, це буде двотомове видання, — інформує ред. М. Денисюк. — У підготові до друку є повне видання „Творів" Лесі Українки. Мовним редактором видань є проф. Роман Завадович.

Ред. М. Денисюк назагал задоволений з читацького ринку, який він уважно вивчає, не раз виїджаючи в інші міста, провадячи персональну передплатну кампанію тощо. „Найбільшою трудністю є не читацький ринок, а брак української секретарки чи секретаря", — каже він, показуючи на Ельбруси й Арарати ділової пошти, що чекає відповіді. „У Чикаґо живуть приблизно 60 000 поляків, але тут не вийшло ще повне видання Адама Міцкевича; українських родин у Чикаґо є круглo 15 000 — і тут уже вийшов не цензурований і не скорочуваний Тарас Шевченко, вийде й Леся Українка". При згадці про інші книгарні ред. Микола Денисюк розповідає про „Українську Книгарню" ОДВУ, яку вважає найкращою в українській діяспорі.

На полицях бачимо не лише книжки, а й платівки. Декілька із них видання Миколи Денисюка, в тому й популярна „Свята Літургія", наспівана хором при церкві св. Варвари у Відні, під диригуванням маестра Андрія Гнатишина.

На прощання — запит не по темі, про українське шкільництво в Чикаґо, бо як оминути найсуттєвіше навіть тоді, коли в боротьбі з нестачею часу не допомагають уже й таксівки? Ось нашвидку схоплена іформація: у Чикаґо є декілька чималих і менших шкіл українознавства — Школа Української Учительської Громади має 800 учнів, минулого року здали матуру 84 студентів (здається, найбільший випуск з-поміж усіх українських шкіл за кордоном!), Школа Українознавства при православному соборі св. Володимира, Школа при парафії церкви св. Иосифа, Школа Українознавства на Чикаґо-Південь при Осередку СУМА, Школа Українознавства в іншій дільниці Чикаґа, в Палатайні.

Доводиться закінчувати розмову. Микола Денисюк, безперечно фахівець своєї видавничої справи, яку веде на науковій основі, передає привіт з Українського Чикаґа читацькому українському Ню Йоркові!

(Продовження буде)

Українська плтформа під час Тижня Поневолених Націй у Чикаґо: жінки з ОЖ ОЧСУ та АБН символізують Україну з затуленими устами. Ілюстрація до статті „Завдання і діяльність ОЖ ОЧСУ", надрукованої у „Свободі" 19-го грудня

Захід Чикаґо евню — Видавництво Миколи Денисюка

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСоюзу

П'ЯТНИЦЯ, 22-го ГРУДНЯ 1973 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Місячні збори Укр. Доп. Т-ва Дністер 361 Відд. о год. 7-ій веч. у власній домівці при 119 Ave. A. На порядку: відчитання протоколу; звіти за листопад; біжучі справи; визначення реченця виборчих зборів; внески та запити. Проситься чл. прибути. — П. Кучма, предс., В. Варагура, секр.

П'ЯТНИЦЯ, 5-го СІЧНЯ 1973 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Річні збори 86 Відд. УСК о год. 7 веч. в домівці УСК-у, 33 Схід 7 вул. На порядку: звіти урядовців і К. Комісії; вибір нової Управи на 1973 р. та важні організаційні справи. Проситься чл. прибути. — С. Качмарський, предс., І. Сєрант, секр.

Приймається оголошення святочних побажань у „Свободі"

Адміністрація „СВОБОДИ" повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного Різдвяного числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:

1 цаль через 1 шпальту	$ 3.00
1 цаль через 2 шпальти	5.00
2 цалі через 2 шпальти	10.00
3 цалі через 2 шпальти	15.00
4 цалі через 2 шпальти	20.00
5 цалів через 2 шпальти	25.00
6 цалів через 2 шпальти	30.00

та в інших розмірах.

Треба сподіватися, що загал нашого Громадянства використає цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартости і значення.

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ за старим стилем до 30-го ГРУДНЯ 1972 року

Оголошення будуть поміщені в порядку приходу — в першому числі ті, що скоріше надішлють свої оголошення.

Зголошення святочних побажань, **РАЗОМ З ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ**, залежно від величини оголошень, надсилати до:

"SVOBODA"

83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

Розшуки

Пошукую за
НИКОЛОЮ БІЛЬСЬКИМ
Має перебувати в Ню Йорку, є мій кум і також пошукую за
ПАЛАГНОЮ ПТИЦЕЮ
яка виїхала до Канади 1949 р. — то моя кума. Хто знав би про них або вони самі, прошу писати до:
Марія Гриняк
2201 W. Iowa St.
Chicago, Ill. 60622
або тел. (312) 278-3618

ТАРЗАН, Ч. 6860. Тарзан знайомиться не-то з людиною не-то з мавпою

Друже Міті, я ніколи раніше не бачив такого звіряти, — подивугідного капризу природи! Таке приязне...

Це не каприз звіряти, Тарзане! Кажу ще раз, це люди! Ми часто відвідуємо їхнє село... щоб торгувати з ними!

Агу, ах, гу, агу!

Він хоче перейти від моєї дружини до тебе! Каже, що ще ніколи не бачив такого великого, приязного створіння, як ти, Тарзане!